

Razgled po svetu.

AVSTRILJA.

Dunaj. Dne 11. junija se je pred avstrijskim cesarjem Fran Josipom, vršil vernostni spreved. Svečanostnega spreveda se je udeležilo nad 20.000 ljudi, iz raznih provinc in v nošah starega in sedanjega kroja. Spreved je predstavljaval zgodovinske slike in sicer iz za časa Rudolfa Habsburčana, kot ustanovitelj monarhije, do dobe Radetzky 1849 leta, ko je cesar Fran Josip vladno prevzel. V sprevedu je bilo 4000 konj, več sto mul, bivoli, osli in druge živali. Spreved je bil 5 milj dolg. 500.000 gledalcev je bilo navzočih, od teh je 120.000 plačane sedeže zasedlo, in od cesarjeve rodbine je 80 članov v ložah prisostovalo.

— Dunaj. Knez Ljubomirsky je kupil od Viljem Schidt-ovih dedičev v Brody ležočo posestvo za 5 milijonov kron, ter bo posestvo, za v Prusiji preganjane Poljake, parceliral.

— Nemškibrod. Notar Ivan Sabeck se je v preiskovalni ječi obesil, pomeveril je 200.000 kron.

— Inomost. Pri volitvah v zastop klerikalnega mesta Inomost, so v prvem razredu nemško svobodomiselnih kandidatje na celi črti zmagali.

— Dunaj. Svečanosti v cesarjevi šestdesetletnici so končane. Svečanostni osredni odbor je račun v dohodkih in stroških zaključil in objavil sledeči rezultat: Dohodki: 0. — Izdatki: 500.000 kron.

NEMČIJA.

Berolin. Nemški cesar je novega ameriškega poslanika David Jayne Hill, naslednik poslanika Charlemagne Tower, sprejel v avdienco. Sprejem je bil nekoliko dni poprej, kakor si je poslanik nadalj; to pa skoraj gotovo zaradi tega, da oblaži vsako napetost, katera je bila nastala, ko se je cesar baje svoječasno, imenovanju Hill-a za ameriškega poslanika na nemškem dvoru, protivil.

— Berolin. Razprava je zaključena proti poročniku pl. Butzingslowe, od 4. gardnega pešpolka, je nemu naredniku in 4 podčastnikov, zaradi trpinčenja vojakov. Rzsodba vojnega sodišča se glasi: Poročnik in narednik, prosta; 3 podčastniki trdnjavski zapor; in 1 podčastnik navadni zapor.

— Berolin. Pričenši s zimskem semestrom, bo v Prusiji dovoljen pristop ženskam v vsih vsučilišnih predavanj, a pripomnjeno je, da se ženske, tudi z dobrimi izpiti, kake državne službe nimajo nadjati.

BELGIJA.

Bruselj. Pri volitvah v poslansko zbornico so dobili klerikalci 87, liberalci 43, socialisti 37, krščanski demokrati pa 1 mandat. Klerikalna večina je padla od 12 na 8 glasov.

V senatu imajo klerikalci 64, liberalci 35, socialisti pa 12 mandator. Iz tega se sklepa, da se tudi v klerikalni Belgiji, prične svitati.

FRANCIJA.

Pariz. Nacijonalni komite združene social. stranke je sklenil, da se izrazi ogorčenje, proti nameranem posetu predsednika Fallieres pri ruskem caru "v sedanjem času, ko se obešanje, streljanje in prognanstvo somišljenikov, vsaki dan vrši."

— Pariz. "International Miners Congress" je v tem tednu svoje delo dokončal. Delegatje so bili izenađjeni, ko od poslanih dveh

delegatov iz Amerike od United Mine Workers kongresu ni prisostvalo. Malo časa pred zaključkom kongresa se je govorica raznesla, da se ameriška odposlanca v Ostende izvrstno zabavljata, namesto da bi se kongresa udeležila.

ITALIJA.

London. Iz Rima se poroča, da se število izseljencev znatno zmanjšuje, kar je za poljedelstvo jako koristno. V primerju z lanskim letom se je 96.034 Italijanov, preko atlantičnega morja manje odpeljalo; samo iz Sicilije se navadno število v Ameriko popotujočih za 30.000 zmanjšuje.

SRBIJA.

Belgrad. Pašičevo ministrstvo ni zadovoljno z izidom volitev v skupščino. Opazicija je izišla iz volitev ojačena, ako tudi le za nekaj mandator. Vsled tega je Pašičeva pozicija omajana, in splošno se prorokuje, da pride zopet na krmilo dr. Vučić.

SAMOS.

Carigrad. Pri dohodu turških vojakov se je razvila med njimi in domačimi orožniki pravcata bitka, a še vedno ni znano, koliko oseb je padlo na obeh straneh. Med vstaši je vseh 153 orožnikov s častniki vred nadalje vsi policajji in večina uradnikov. Vstaja se je pripravljala že dve leti. Vstaši imajo tudi bombe.

ČRNA GORA.

Cetinje. Skoraj vsi obtoženi dolno taje soudeležbo na kaki zproti, ki bi bila naperjena proti knezu ali sploh kateremu članu vladarske rodbine. Obtoženci se pritožujejo, da so jim v policijskih preiskovalnih zaporih izpovedi izvabili z nasilstvi. Najmlajši obtoženec, četrtošolec cetinjske gimnazije, Kontič, je smeje pripovedoval, da je ves zapisnik o njem lažnjiv. V zapisniku pripoveduje o vseh podrobnostih zarotniškega načrta, a zapisnik je sestavil sam preiskovalni sodnik, dočim so obtožence pogostili s kavo. Potem je moral zapisnik podpisati, ne da bi bil vedel za njegovo vsebino. — Le Dušan Gojnovič je priznal, da ga je iz Kotora poslal Daković, naj pripravi bivšega ministra Piletiča in še nekatere odlične cetinjske meščane za revolucijo.

HUDIČEV OTOK.

Iz Päriza se poroča: Bivši pomorski poročnik Charles B. Ullmo, kateremu se je dokazalo, da je važne vojaške spise izdajalsko prodal, je bil na St. Roche prostoro in v navzočnosti ogromne množice ljudstva sramotilno ponižan. Ceste in strehe bližnjih hiš so bile polne ljudi. Posebni vlaki so iz okolice več tisoč gledalcev pripeljali. Pritisk radovednežev je bil tolik, da bi bili skoro vojaški kordon prodrli. Dva pešpolka, dve baterije topničarjev in dva škadrona konjištva so morale vojaške čete podpirati.

Ullmo, oblečen kot pomorski poročnik in se sabljo opasan, je bil pripeljan od vojakov četvrkot. Predsednik vojnega sodišča je obsodbo prečital, nakar sta dva podčastnika obsojencu častniške znake in gumbe odtrgala, sabljo prelomila ter kose Ullmanu pred nose vrgla. Nesrečnik je moral na čelu vojaškega oddelka okoli četvrkota korakati in slišati trpke in sramotilne besede.

Ullman bo iztiran na "Vražji otok", kjer je od leta 1894 do 1899. Dreyfuss po nedolžnem prebival.

KANADO.

Iz Vancouver, B. C., se poroča: Kanadska vlada je japonski vladi sporočila, da je pogodbeno število japonskih naselnicov za leto

1908 ne le doseženo, temveč prekoračeno; vsled česar se pred 1. januarjem 1909 Japonci nesmejo v Kanado dovažati.

Pred nekaj mescev, se je med Kanado in Japonsko, pogodba sklenila vsled katere se sme letno 400 japonskih delavcev v Kanadi naseliti, toda do konca maja meseca t. l. se jih je 608 pripeljalo, toraj 208 več kakor pogodba dovoljuje.

SAMOA.

Aukland, N. S. 15. junija. Po došlih poročilih je pričel Savaii največi ognjenik na otoku Samoa bljuvati. Od 10. do vstevši 13. maja je več lave izbljuval, kot kdaj popred. Ceni se, da je bilo vsako minuto 3000 ton lave izbljuvane, katera se je 8 milj na široko v morje iztekala. Številnega pohištva je domačinom vničeno.

VENEZUELA.

Caracas, via Willemstad 15. junija. Zadnje dneve je zopet 7 oseb za kugo obolelo, kar dokazuje, da je kuga v mestu jako razširjena. Ljudstvo je do skrajnosti razburjeno, ker se ničesar ne ukrene, da bi se grozna bolezen omajila. —

Tanger, 14. junija. Štiri tisoč vojakov sultana Abdel Asis se je spuntalo, in vjeli so enega francoskega poveljnika in tri častnike.

Willemstad, Curacao, 15. junija. V venezolanski državi Zulia je toliko kobilic, da bodo vse uničile. Neizogibna lakota preti.

Ameriške vesti.

ŽRTVA KRIZE.

Marija Grill, 24 let stara, omožena, je postala dne 13. t. m. v McCormick tovarni v Chicagi, žrtev maloha.

Pokojnica je bila iz Črnomlja in tu v Ameriki približno 4 leta. Pred 19 meseci se je omožila, a ker je njen mož že dolgo časa brez posla, šla je ona v omenjeno tovarno delati, kjer jo je dohitela po desetdnevem delu grozna nesreča. Jermeni so jo za lase zagrabili, kožo raz glave sneli, a glava jo bila razbita, da so možgani na štiri stroje okoli leteli. Bila je pri priči mrtva.

— Washington. Maja meseca se je vrnilo v glavni poštini urad v Washington 965.884 poštinih pošiljatev, koje se strankam dostaviti niso mogle. Od teh se je 529.692 odpošiljateljcem vrnilo in 401.488 pa uničilo. V 5841 pismih se je dobilo \$4739.79 denarja, lastnikom pa se ga je vrnilo \$3622.07

— Washington. Na križarki "Tennessee" blizo obrežja Santa Barbara, Cal., je parni kotel počil, ter so 4 mornarji ubiti 10 pa ranjeni. — Vzrok nesreče še ni znan.

—Pittsburg. Tukaj je delalo pri novo zgrajeni bolnišnici 100 delavcev, hoteli so v raspokano (!) zidovje vezi vpeljati, nakar so se stene začele majati in nevarnost je bila velika, da se bolnišnica poruši. Kakor rečeno je bolnišnica nova in je stala pol milijona dolarjev. Bolnišnica je mestna in jo bodo morali podreti ker se temelji pogreznuje. Predpretečo sredo so Pittsburske dame priredile veselico v korist bolnišnice in \$30.000 nakolektale.

— Franklinville, N. Y. Štirinajst oseb rodbine Melrose, so zboleli, ker so svinjsko meso jedli, v katerem so Trihine bile. Gospodar in njegova žena sta umrla, a ostali se s smrtjo borijo. Zdravniki pravijo, da nebojo ozdravili; in da jednakega slučaja v združenih državah še ni bilo.

— Memphis, Tenn. Proti Henry

Weissenbach odvetnik in kandidat republikanske stranke, za službo višjega sodnika so vložene tožbe zaradi pomeverjenja, velike tatvine in goljufije. Obtožba trdi, da si je kot blagajnik Block Mercantile Company, 8000 dolarjev sleparskem potom prisvojil. Postavljen je pod varščino \$20.000. Svoj čas je v Chicagi za odvetnika prakticiral.

— Denver, Col. V premogokopih se 3000 rudarjev z posestniki rudnikov zaradi plačilne lestvice pogaja, vendar je upanje, da do štrajka ne pride.

Vse je mogoče.

Namreč v Ameriki. Neki učenjak je imel navado, da je pri vsaki priložnosti rekel: "To je že bilo." Ali pa: "To ni nič novega." Toda, da bi kdo, kar poštini vlak ustavil in zaručil, je po našem mnenju vendar nekaj novega. Dogodjaj je sledeči: Deputi-Sheriff I. C. Hunter iz Toneta, Fla. je imel za iztirjati neki mali plačilni nalog od "Valdosta Southern Railroad." Namesto, da bi bil šel modri Sheriff v dotični urad, ter svoto izterjal, je kar kratkim potom osobni vlak dolžeče družbe med vožnjo na prog ustavil, strojna kolesa je k relzam priklenil, ter se s puško pred stroj postavil in rekel, da ne pusti vlak naprej voziti, dokler ni dolg plačan. Deputi je res dobil dolg plačan. Toda pri vlaku je bil poštini voz pripet in zvezna velika porota je vložila proti "kunštnem" Šheriffu tožbo, zaradi motenja poštnege prometa.

Ženska v moški obleki.

Iz Des Moines, Ia. se poroča: Gospa Marija Grundi je šla 13. t. m. zvečer v moški obleki v grocerijo Henry Scaro in je tam nahajajočo gospo Scaro z bodalom smrtno nevarno ranila. Ko je mož Scaro, na vpitje v prodajalno prihitel, se ga je tudi zbeznela babna lotila, a samo nekoliko ranila. Med rovanjem je Scaro, Grundiji po naključju brke iztrgal kar jo je spoznal, kedo da je. Ko je Grundi domu prišla in se zopet v svojo obleko oblekla je bila aretirana. Gospa Grundi, žena bogatega trgovca je izpovedala, da jo je Scara obrekovala, zato se je nad-njo maščevala. Se-ve mož je za ženo poroštvo položil.

BILLEK-OVA USODA.

Kakor smo v zadnjem poročali, je imel biti Herman Billek, 12. t. m. obešen; prošnja za pomiločenje, katero je bil Billek-ov zagovornik vložil, ni bila vslušana in tako so v okrajnem sodišču pripravljali, da se z umorom — umoru zadosti. Pač čudni nazori v dvajsetem stoletju! —

Ko se je Billeku naznanilo, da njegova prošnja za pomiločenje ni uslišana, je zdihnil ter rekel: "Bo pač treba umreti."

Dne 11. t. m. se je še od svoje žene in otrok poslovil. Od svoje v Clevelandu, O. živeče matere se je poslovil telefoničnem potom. telefoniral je: "Ljuba mati, jaz grem v smrt, a Ti zagotovem, da sem nedolžen. To uteho Ti dam." Slovo od mlajšega otroka je bil pretresljiv, ko je v enomer klical: "Good by, ljubi ata, Good by." Ko je rodbina odšla, so se teška vrata za Billekom zaprla, a on se je na posteljo vrgel in va-se zamaknjen ležal. Dne 12. zjutraj ob 6. uri je razležišča vstal in se umil; viditi mu je bilo, da je na smrt pripravljen. Ko je bil vprašan, kaj da želi za zajutr, je odgovoril: "mislim, da kdor ima smrt pred očmi, nima slasti do jedi." — Med tem, se je na dvorišču pripravljalo, da se bo smrtna obsodba izvršila.

Mej vsem tem pa, ko se je Billeku čas življenja krčil, — se je ljudstvo na vse pretege trudilo, da mu življenje reši. Med vsemi gre v prvi vrsti priznanje katoliškemu duhovniku O'Callaghan in potem Bilkovim zagovornikom. Le-ti so velikansko akcijo vprizorili. O'Callaghan trdi, da je prepričan, o Billekovi nedolžnosti.

Dne 11. so se podpisi v prilog Billeka nabirali in posebna deputacija, obstoječa iz: Francis Hincley, Billekov zagovornik, Harry Miller, grof Santa Enlalia, portugalski konzul v Chicagi, R. Holbrock, John Roser, F. Gleason, Jakob Abraham, gospa Marjeta Bloomer in gospa John Miller, — so guvernerju Deneen-ju v Springfieldu po odvetniku Hincley vročili spomenico se zabojčkom, v katerem je bilo 40.000 podpisov. Hincley je med drugim rekel, da so v krivdi Billekovi opravičeni dvomi kar ljudstvo v Chicagi upošteva, dokaz temu ogromno število podpisov, kateri so v teku jednega dne došli in pa, da se zvečer pet ljudskih shodov vrši. (11. zvečer je bilo v Chicagi 5 ogromno obiskanih ljudskih shodov, na katerih so se resolucije v prilog Billeku soglasno sprejele.) —

Governer in njegovi svetovalci so se takoj sestali in v zadevi posvetovali, a ob 1 uri zjutraj je Governer deputaciji naznanil, da zadeva še ni rešena, a da je upanje, da se izvršitev smrtne obsodbe odgodi.

U tistem času, ko se je deputacija v Springfieldu mudila je pa v Chicagi Father O'Callaghan deloval. Kakor smo povedali vodil je pet shodov in potem zveznemu sodniku Landis-u spomenico vročil. In, glej! Kar Deneen in njegovi svetovalci niso mogli vkreniti, to je zvezni sodnik Landis ukrenil! Ko je bilo v okrožnem sodišču za justifikacijo vse pripravljeno, prišla je v zadnem trenutku od Landis-a odredba, da se Billeka nima obesiti, in da se mu apelacija na najvišje zvezno sodišče dovoli. —

S tem je zopet za jenkrat, jedna staro-in srednjeveška naprava odgojena. Kdo si zamore Billekovo dušno stanje predstavljati ali Nihče! Naj si bo Billek kriv ali nekriv, tako trpinčenje je sramotno za vsako državo in to temveč, ko se nazivlje za civilizirano.

Za slučaj, da je Billek kriv, ali se potem z njegovo usmrtno, od njega dopernešeno hudodelstvo s sveta spravi? Ne! V tem slučaju ni drugega kot zopetni umor, a s ljudskem dovoljenjem.

Nasprotno pa, Billek je nedolžen, a ga obesijo; kedo bo potem za ta dokazani umor odgovoren in kaznovan? Nihče! Razlika je edina ta: Dovoljeni in nedovoljeni umor, toda umor ostane umor.

Kolikokrat se je že prigodilo, da so obsojenci ponedolžnim smrt storili; kaj je bilo potem? Nič! Justična pomota, se je reklo in zadeva je bila končana.

Tem pa ni tako. Naš klic naj bo: Proč s smrtno kaznijo! To je staro-in srednjeveška naprava, katera civilizaciji in napredovanju v obraz bije in več zla kot koristi prinese!

POZIV!

Podpisani javno pozivljem vse one, ki so brez vsakega vzroka obrekovali mojo soprogo, da prekličejo svoje besede v prihodnji številki tega lista, sicer si bodem poiskal zadoščenja sodnijskim potom.

John Blažič.

1278 E. 53th St. N. E. Cleveland.

Martin Kačur.

ŽIVLJENJEPIŠ IDEALISTA.

Spisal Ivan Cankar.

Prvi del.

I.

“Kdo je?” je prašal za steklenimi durmi globok, osoren glas.

“Ta vsaj sladak ni!” je pomislil Kačur in je pozvonil vdrugeč.

Jezna roka je odprla duri in Kačur je ugledal majhnega, debelega, postarnega gospoda v dolgem talarju.

Kačur se je poklonil.

“Martin Kačur učitelj!”

Župnik ga je premeril z dolgim, tihim, hladnim pogledom in mu je stisnil roko zelo narahlo.

“Vem! Vem!” je govoril počasi, ne prijazno in ne osorno. “Nič slabega niso govorili o Vas, pa dobrega tudi nič. Prazen list. — No, stopite malo notri.”

Povabil ga je z zaspanim glasom in je šel počasi pred njim v veliko belo sobo; dolga miza je stala sredi sobe, stene so bile prazne, samo v kotu je viselo siromašno črno razpelo.

“V tej sobi pač ne sprejema boljših gostov!” je pomislil Kačur, ko je sedel župniku nasproti. Vrtel je klobuk na kolenih in bil je zmerom bolj v zadregi; kri mu je silila v lica in ker je čutil, da zardeva je zardel še močneje.

“Jaz mislim,” je govoril župnik z istim čemernim in zaspanim glasom, “mislim, da se bova razumela in da ostanete dolgo pri nas. Povem pa Vam naravnost, da ni mam prav nobenega zaupanja v to mlajšo generacijo. Navzela se je idej, ki jih ne razume in jih ne more prebaviti in kakor je zmedena sama, dela zmedo še v narodu. Vedel sam takoj, kaj se bo navsezadnje razvilo iz tistega navdušenega taborstva, iz tistega prepiranega narodnjaštva. . . . No, o tem bova še govorila. Tistega Arkota so nam hoteli vsiliti, saj ga najbrž poznate, tistega hujskača. Ampak — ne ostal bi pri nas niti štirinajst dni, toliko rečem in sem rekel. Kar se Vas tiče, smo pač izvedeli, da ste tam — kje ste bili? V Kotlini! — da ste tam nekaj mešali. Ampak kakor pravim: mladi ste še, prazen list in videli bomo, kaj boste napisali nanj.”

Župnik je vstal in je stisnil Kačurju roko prav tako hladno in rahlo kakor ob sprejemu.

“Nič dobrega to ne pomeni!” se je nasmehnil Kačur žalostno, ko je stopil iz farovža. “Tih človek je, ampak trd, trd! Z njim naposled ne bom imel opravila; žal mi je, da sem ga pozdravil.”

Na drugi strani farne cerkve, nasproti kaplanije, je stala šola, staro, sivo poslopje; omet se je luščil od zidu, okna so bila majhna in neprijazna. Prav tako neprijazna in črna je bila kaplanija, toda za njo se je širil ob cesti košat vrt in po vrtu, po peščenih stezi, v prijetni senci, se je izprehajal mlad, rdečeličen kaplan z brevirkom v roki.

Kačur se je ozrl s tiho zavistjo na vrt, na lopo, skrito za drevjem, na rdečeličenega kaplana; nato je pogledal drugič na šolo in zdela se mu je še bolj pusta in mračna.

“Radost pač ne more skozi tiste duri!” je pomislil. Zazeblo ga je v srce in čudno potrt se je napoltil v klanec.

Vrhu klanca je stala sredi vrta, ograjenega z rdečimi pobarvanimi, leseno ograjo, pritlična hiša z zelenimi okni; bleščee bel zid se je svetil izza trte, ki se je vila do strehe.

“Tam bo pač, kakor so mi razložili. — Lepo se je udomil!”

Pred hišo je sedel na klopi visok, rejen gospod. Golorok je bil, toda rokavi srajce so bili snežnobeli in za pestjo so se bleščali zlati gumbi; po črnem telovniku so se vila dolga zlata veržica, hlače so bile korektno nagubane in čev-

lji so se svetili, niti praška ni bilo na njih. Obraz debelega gospoda je bil nenavadno sladak, bel in polnoličen, izza zlatih naočnikov so gledale mirne, človekoljubne oči.

Kačur je pozdravil, gospod se je vzdignil, iztegnil je obedve roki in velika sladkost se je razlila po njegovih licih.

“Gospod nadučitelj, dovolite, da se predstavim —”

“Naša nova moč, da! Tako sem vedel, ko sem Vas ugledal na klanec. Pozdravljeni, od srca pozdravljeni! Prepričan sem že zdaj, da bomo izhajali dobro, da bomo izborno izhajali!”

Kačur je zapazil, da je govoril nadučitelj zelo čisto slovensko; izgovarjal je besede natanko po pismu, izpustil ni nobene končnice in v glasu in melodiji ni bilo več sledu dialekta.

“Pa so rekli, da je iz Ribnice!” je pomislil Kačur. “Iz knjige je, iz slovnice!”

Nič mu ni bila pogodi sladkost in prijaznost; zeblo ga je ob njej in bilo bi mu topleje, če bi bil nadučitelj glasan, osoren in zapovedljiv človek.

“Ali ste se že kaj ogledali po Zapolju?”

“Govoril sem med vožnjo z zdravnikom in pri županu sem bil že in pri župniku.”

Nadučitelj je požugal narahlo s kazalcem in se je smehljaj.

“Najprej se je treba pokazati predstojniku! — Toda — to je seveda samo šala. Jaz nisem Vaš predstojnik, temveč Vaš tovariš in prijatelj. Ali ste šolo že videli?”

“Videl sem jo; poslopje se mi je zdelo staro in pusto za tako lep in velik kraj.”

“Ne sodite po zunanosti! To, kar imenujete starost in puščobo, je za šolo bolj prikladno nego blek in bahatost. Saj veste, da je treba vzgajati v mladini zmisel za resnobo in ponižnost. V temni izbi se človek laže uči nego v svetli in v dežju je mladina mirnejša nego v solnce.”

Kačur ni odgovoril. Dušila ga je nadučiteljeva sladka, mirna resnoba; legalo mu je na glavo, na srce kakor težka, hladna senca. Nadučitelj mu je stisnil desnico, levico mu je položil na ramo.

“Tako prijatelj! Seznanila se bova še bolj natanko, zakaž niko-gar človek tako ne spozna, kakor tovariša v delu.”

Kačur se je poklonil molče in je šel. V grlu ga je dušilo, oči so mu bile zastrte in so videle komaj še pol lepote, ki se je razprostirala globoko pod njimi, na prostorni solnčni ravni.

“Pa kako bi bilo drugače, zakaž bi bilo!” je premišljeval. “Česa sem se ustrašil? Vsako delo, ki ni ukazano, tudi dovoljeno ni in je proti postavam družbe. Kaj sem mislil, da bo to mahoma drugače? Lehko je orati mehko grudo, težko nerodoviten kamen.”

Zašel je z velike ceste po strmem klanec v globel, skrito pod visokimi, navpičnimi skalami. Visoko gori je gledalo zeleno drevje v mrak, globel je bil temna in hladna, izpod skale je tekla voda. Že v izviru široka, tiha, temnozeleno. Ob visoki steni se je vila steza, lesena hrva je bila položena čez vodo; v kamen je bila zasekana klop.

Kačur je sedel in tišina je bila še globlja, ko tudi svojih korakov ni več čul na pesku. Voda je bila mirna, kakor učarana v prozoren kamen; vrbe se niso genile, strmele so molče v svojo podobo, črno v zelenem ogledalu; in nobeden žarek solnca ni segel v globel.

Tam zašaj, kakor v velikem oknu, se je svetilo Zapolje v poldanskem blesku. V farni cerkvi je zazvonilo in zamolkla, poludušena pesem je odmevala od sivih sten; tišine ni vzdramila.

Kačur je zavzdihnil globoko, kakor da je bil odložil težko breme. Bolj močnega, bolj svobodnega se je čutil v samotni in kar je doživel, se mu je zdelo manjše in neznatnejše. Ljudi, ki je stal prej tik pred njimi, je pogledal od daleč, z mirnim očesom, in jih je videl in spoznal natančneje ter jih sodil s hladnim sremem.

“V nobenem ni tiste nemarnosti, ki bi bila največja. Noboden nima nazorov, idej, prepričanja, boriti se torej ni treba človeku z nikomer, ker nimajo orožja. Ljudje so, trudni, pusti in čemerni od večne, zmerom enake in zmerom dolgočasne muke delavnika. V dnu svojega srca pa so ljudje kakor vsi, blagi in pošteni. Treba se jih je samo privaditi, spoznati je treba njih nadloge in nadložnosti. Stroj je samo nevaren, dokler mu človek ne spozna mehanike.”

Z lažjim korakom se je vrnil iz globeli na veliko cesto. Srečal je ženske, ki so nosile kosilo v opekarnico, prišel je mimo bolj oblečen, suhljav in bledikast človek, najbrž uradnik in se je ozrl nanj z radovednim in nezaupnim pogledom, spodaj na polju so šle ženske v pisanih rutah in s srpi v rokah v dolgi vrsti po razoru in so posedle po travi pod cesto. Vzduh, prej čist in svež se je polnil s prašno, vročo saporom in solnce je gorelo kakor v avgustu.

Kačur je bil truden, ko je prišel v gostilnico. Po kosilu si je poiskal stanovanja blizu fare, tesno izbo s siromašnim, starinskim pohištvom.

“Tukaj je stanoval tudi prejšnji učitelj!” mu je razodela gospodinja, kramarica.

“Ali je bil dolgo v Zapolju?”

“Ni bil dolgo, komaj leto dni. Šel je kar čez noč. Nobeden ne ostane dolgo tukaj.”

“Zakaj pa je šel?”

“Z delaveci se je bratil in k maši ni hodil Dober gospod je bil, samo nositi se ni znal, kakor se spodobi.”

Kačur se je zmenil za hrano in je izračunal, da mu ostane za svobodno uporabo na mesec pet goldinarjev.

Prvo noč je spal v gostilnici, v prostrani pustih izbi; oddahnil se je globoko, ko je upihnil luč. In ko je upihnil luč, je zamolklo zašumelo pod oknom. Vstal je in je zaprl okno.

“Podnevi voda ni šumela; ležala je kakor tolmun; zdramila se je šele v noč.”

Šli so mimo njega obrazi, ki jih je videl podnevi; in ko je zadremal, je stal v veliki, beli župnikovi sobi in je udaril s pestjo po mizi, da je odskočil brevir.

“Jaz sem se namenil, da živim in diham za svoj narod in ni je sile, ki bi me zmotila! Svet je moj poklic in jaz sam, jaz človek izginem v njegovi gloriiji! . . .”

Vrgel je odejo raz sebe in se je zdramil zlovoljen. Zastrmelo je vanj četrvero velikih, črnih oken, voda je zašumela spodaj.

Zatisnil je oči in ni še zadremal, ko so se napotile njegove misli na lepo cesto. Ugledal je starinski, sivi grad in prostrani park ob njem in odprto, z bršljanom ovito lopo ob cesti. In v lopi svetlo rdečo bluzo in bel obraz in črne oči.

Zavzdihnil je in se je nasmehnil v poluspanju.

(Dalje prih.)

Znanje angleščine je moč!

Vsako, kdor hoče zvedeti, kako se angleški jezik hitro in lahko nauči, in to brez vsakih knjig, strojev in brez učitelja, ampak po neki čisto lahko unljivi in najnovejši metodi, naj pošlje 10c na

THE STEINER ACADEMY OF LANGUAGES

Slov. Dpt. G. 431 W. 26th St., Chicago, Ill.

in slehernemu se bo na to važno uprašanje odposlal nemudoma odgovor, s katerim bo tako zadovoljen, da bo rad o tem povedal tudi svojemu prijatelju. Pri poznejši naročitvi blagovoli naj se teh 10c odtegniti.

Za najboljšo obleko

po najnižjih cenah pojdite k . . .

THE ATLAS CLOTHING CO.

vogal Blue Island ul. in 18. ceste.

Stotine vzorcev modernih moških O B L E K

\$5.00 do \$25.00

Obleke za dečke vse mode in barve

od \$2.50 naprej.

ZASTONJ Patent obešalo za obleke s svako obleko.

PRVI DOLAR

prihranjen je samo nenavaden slučaj. Drugi dolar prihranjen povzroči navado, ki navadno vodi do bogatstva. Odprite še danes vlogo s

Industrial Savings Bank

652 Blue Island Ave.

Odprto vsako soboto večer do 8 ure

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

Slovinci!

Gotovo, da se poznamo. Prej sem delal 9 let v Bernardovi vinarni na Blue Island Ave., sedaj imam lastno in dobro urejeno

GOSTILNO

na 680 Blue Island Ave., blizu Atlas pivovarne.

I. G. F. HALLER.

ATLAS PIVO. BUSINESS LUNCH

TELEFON CALUMET 1678

Najfinejše fotografije izdeluje vendar-le samo

P. Schneider

FOTOGRAF

2222 State St., Chicago.

Cene zmerne—postrežba hitra.

Potrebujete premog, drva ali se mogočete želite seliti tedaj se zglasite pri **MARTIN-U LYMAN,** 617 So. Center ave., Chicago, Ill. Tel. št. Canal 915

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBSSEL
SALOON

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street.
KENOSHA, WISC.

John O. Hruby

TRGOVEC

s pohištvo, železnino, pečmi, karpeti itd.

Peči in ringerji (wringers) se hitro in dobro popravijo

589-591 Centre Avenue

Chicago, Ill.

CUNARD HUNGARIAN AMERICAN LINE

Iz New Yorka v Sredozemsko morje in Adrijatička pristanišča. V REKO potom GIBRALTARJA, NEAPELJA IN TRSTA.

Novi, moderni parniki s dvema vijakoma.

Slavonia, Pannonia, Carpathia, Uttonia (Težki 10,000 do 13,000 stotov)

Parnika "CARONIA" in "CARMANIA", dva največja parnika na svetu celo leto redno vozita.

Za natančne pozvedbe za odhod in prihod parnikov, kakor tudi za vozne cene in o tretjem razredu obrniti se je na:

CUNARD STEAMSHIP COMPANY LTD.

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn St., Chicago

Slovenski Stavbenik

HIŠ IN POSLOPJA

se priporoča vsem Slovanom po ceni brez vsake konkurence. Za izvrstno delo se jamči

ANDREJ ULLE,

452 Spruce St.,
COLLINGSWOOD, OHIO

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1403

Ilirija vstani!

Spisal L. M.

(Konec.)

Države: Vojaštvo je podlaga obstoju države. Od nekdanj, kakor še danes, se je rabilo orožje, ali za obrambo, ali za napade; neštele milijone ljudstva se je na boljše pokončalo in promnogokrat samo zaradi razpora dveh oseb — vladarjev. V starih časih se je večinoma v roparske namene vojskovalo. Take vojne so bile na primer "križarske vojske". Seve, v teh vojnah je v pretvezo, vera glavno vlogo igrala, akoravno je bil pravi namen vse kaj drugega namreč: rop. V izhodnih deželah je bilo bogastvo nakopičeno, sužnjem je bilo tudi za dobiti; vse to je obetalo bogatega plena, a račun se je v pogibel križarjev prekrižal. Križarske vojne, so se razni elementi udeležili; bili so taki, ko jim je vojaštvo rokodelstvo bilo, klatevitezi, plemiči, kateri so svoje imetje zapravili, potem roparji in le pičlo številce takih, kateri so se iz verskega prepričanja križarske vojne udeležili. In to je veliko let trajalo.

Da je v takem razmerju ljudstvo silno podivjalo, ni čuda, in vlade, oziroma državne oblasti, so — s pomočjo duhovenstva — imele lahko delo, da so si ljudstva brezpogojno podjarmili in tako absolutizem na čelo postavili. Ljudstvo je bilo dvema vladajočema strankama, to je posvetni oblasti in duhovski, na milost in nemilost izročeno. Druga struja je bila za ljudstvo, mnogo nevarnejša in škodljivejša od prve. Ponemnomvanje in izsesovanje je bilo tako vkoreninjeno, da v kaki svobodi ali napredovanju niti misliti ni bilo. Vladarji, knezi, grajščaki, papeži, škofje, samostanski menihi in duhovniki so razna in grozovitna nasilstva in hudodelstva nad ubogem ljudstvom doprinašali; kar je dalo nekaterim možem povod, da so pričeli ljudstvo iz toposti probujati. Toda to delo ni bilo lahko, temveč jako težavno in celo smrtonosno. Prvi so bili duhovniki; znali so si nekake predpravice dobiti in začela se je proti vsakem svobodnem pojavu, grozna gonja. Gromade so igrale glavno vlogo! Duhovniki so si znali neomejeno oblast čez življenje in imetje ljudstva pridobiti, in so to "oblast" v nezasišno sramoto katoliške cerkve, v polni meri sebi v korist, izrabljali.

Kakor smo že omenili, so se celo kralji in cesarji cerkveni avtoriteti vklanjali: duhovstva moč je bila neomejena in to je ogromno bogastvo "edini zveličavni cerkvi" nakopičilo.

Konečno se je vendar le polagoma svitati pričelo. Nastopili so možje kateri so dokazali, da ni talko, kakor katoliška cerkev trdi; dokazali so, da je cerkev nevedna konstitucija, da nima v vedi nikakega pojma, nasprotno pa, da je znanstveni uk, katerega duhovniki uče, vse kaj drugega kot pa znanstvo in dokazali so, da je vse praveati humbug!

Ob jednom so začeli na to delati, da se cerkev od znanosti loči, in da znanstven uk samostojno postane. Težavno delo, a vstrajnost je zmogala. Svobodni in napredni uk je svobodne duhove iz tisočletnega spanja prebudil in vstal je socializem močnejši kakor kedaj popred!

Možje, kakor Marx Engels i. dr. so nastopili, ter dokazali, da vsa sedanja naprava ni piškavega oreha vredna, in da je čas jo strmoglaviti, ter z novo, na socialističnih principih stoječo, nadomestiti. Marx si je bil mogočno može za njegovo idejo pridobiti kateri so mu, v prosneh, gmotno pomoč zagotovili; toda, ko je bilo vse pripraljeno, da se poiskus izvrši, pustili so Marx-a na cedilu.

Da se umemo, moramo tu pripomniti, da le-ta poiskus bi bil na komunistični podlagi s katerim je Marx hotel dokazati, da se

namesto denarja menjalnem potom dobro slišja in da se s tem kapitalizem odpravi.

Kakor rečeno, se ni moglo to djansko izpolniti, ker je bila Marx-u obljubljena pomoč odpovedana, in kakor se je pozneje izvedelo, je bila vsa akcija proti Marx-ovi osnovi od kapitalistov in vladnih članov vprizorjena. To je dovolj dokaz, da sta se kapital in vlada (država) za svojo kožo bala, kakor se še bojita.

Omenili smo že, da socialistična stranka je danes svetovna stranka; kjer je civilizacija tam je socialistično gibanje in napredovanje. Vladi in uplivi možje priznavajo, da je že danes socialistična moč, svetovna moč, s katero se mora v vsakem slučaju računati. Ni dolgo tega, kar je "Glas Svobode" s številkami, rast in napredovanje socialistične stranke v združenih državah sev. Amerike dokazal; koliko jih je pa še, kateri se očitno kot socialisti ne pokažejo, da pa socialistični program popolnoma odobravajo, toda iz raznih vzrokov k drugim strankam pripadajo.

Kakor stoji danes socialistična stranka, tako ima stranka v Nemčiji naj večje uspehe; to nam kaže dejstvo, da so v Nemčiji v naj novjšem času 9 socialdemokratov v deželne zbornice kot poslance izvolili, kar se do sedaj še ni zgodilo. (8 jih je izvoljenih v berlinski in 1 v hanoverski deželni zbor.) — Za Nemčijo pride Francija, Avstrija itd. — V Avstriji so nemško govoreče dežele v ospredju in za Tirolei smo pa kranjci posledni! —

Zalostno toda resnično! Pravi prislovica, da Tirolea pamet sreča, ko je 40 let star, a nas noče in noče pamet srečati; ne pri 40, ne pri 60 tih letih in nerazodnost nas sprejme celo v grob. —

Pri letošnjih deželno zbornicah volitvah na kranjskem, se je dovolj jazno pokazalo, da kranjci se po izidu zadnih državno zbornic volitvah še niso zmodrovali. Kam jadrano, ako bo tako naprej šlo? Zadnji čas je, da se zdramimo iz motnega spanja, da se zavedamo naše dolžnosti do samega sebe in do naših potomcev! Zadnji čas je, da se s vso vmo socialistične stranke oklenemo, ker edino v tej je moč, da se rešimo sovragov, telesnih in duševnih spon katere nas tlačijo v jarmu robstva dvajsetega stoletja! Prebudimo se; čas je, da se Vodnikov klie vresniči ko kliče: "Ilirija vstani!"

PATRIJOTIZEM NA DUNAJU.

Avstrijski cesar Frane Jožef obhaja šestdesetletnico njegovega vladanja. Priprave v proslavje te redke svečanosti, so v celi državi velikanske. Cesarji, kralji in razni knezi pridejo na Dunaj cesarju čestitat. In vse to stane ogromne svote, ktere so iz ljudstva izprešane. —

Da se zamore proslavje veličastnejše in dostojno vršiti, osnoval se je na Dunaju osredni odbor kateri ima nalogo, da vodi vse posamezne deželne, v to svrhu osnovane odbore. Ti odbori osnujejo načrte, da razne deputacije, sprevo-de itd., na Dunaj odpošlejo.

Seve, da tudi novopečeni kranjski deželni odbor, na čelu mu kamelijon iz Kamna, ni smel zaostajati in hajd na delo! — Odbor je bil izvoljen in sestavljen; obširn načrt odobren in vse je bilo do tu dobro. 300 oseb s konji, vozovi itd. je, po programu, imelo iti na Dunaj. Stare noše, ohceti, suha roba, "hoch und nieder", vse je imelo biti zastopano. Nič, prav nič, se ni pozabilo. Program se je na centralni odbor na Dunaj odposlal in tam je bil odobren.

Da je bil nemško-klerikalni — ali pravzaprav, klerikalno nemški kranjski deželni odbor vesel, da vse talko lepe in gladko iz pod rok gre, nam ni potreba naglašati. Go-

tovi vzožklerikalci so se že v zrealih ogledavali, kako se jim bodo razni redi prilagali.

Ali, glej čudo! Program je bil izvrsten in odobren, hm, kje pa denar vzeti?! — Denarja ni za take klerikalne štafaže! Nabirati? To tudi ne gre, ker za večne fehtarije so že drugi patentirani "fehtbruderji" pred durmi. Klerikalni grajščaki imajo možnjičke zadržane. Torej ne preostaja drugega, kakor vdeležitev sprehoda na Dunaju "iz tehtnih vzrokov prav ponižno odpovedati", in nos povesti.

To je bil račun brez krčmarja. Vse kaj drugega so pa dunajski krščanski socialci. Ti so se pokazali v pravi luči in rekord ali prvenstvu v umazani spletkariji dosegli in klerikalne možicelne zapostavili.

Dogodek je sledeči: Kakor smo rekli, stanejo priprave k cesarjevi šestdesetletni svečanosti velilo denarja. Z ozirrom na to, da je bolehati cesar 78 let star, tako ni izključeno, da se mu kaj človeškega pripeti in nenadoma umre; potem bi bili tisočaki tja vrženi. Da se to prepreči, zbrali so se patent-patrijoti iz krščansko socialne sodrge, kojim vodja je svetovnoznan in od papeža z raznimi blagoslovi obdarjen dr. Pap-Luiger, — in so cesarja — se ve, da brez njegove vednosti, — pri neki angleški zavarovalnici tako zavarovali, da ako cesar pred koncem julija meseca t. l. umrje jim zavarovalnica sedem milijonov kron izplača. Zavarovalnica znaša 100.000 kron

Prekanjeni oberkristjani so tako računali: Ako cesar prej umrje ko bodo vse ceremonije končane, splavajo naši tisočaki, ktere v podjetje utaknemo in dobiček po vodi; ko pa cesarja zavarujemo in on pred koncem julija meseca umre, dobimo naš izdani denar nazaj povrh pa še lep dobiček. Za slučaj pa, da termin cesar preživi, nam bodo pa ljudje, kateri na Dunaj pridejo, denar z tečnimi obrestmi povrnili.

Da je vse to dobro preračunjeno, dokazuje dejstvo, da so cene sedežev na odrih, koder bo sprevo-de šel, na 60 kron reči: šestdeset kron en sedež, določene.

To je lep business! In radovedni smo, kaj patentpatrijoti cesarju Fran Josipu, smrt ali življenje bol želijo?! —

— Strašni divji lovci. Blizu Weila na Vitenberškem so divji lovci napadali višjega gozdarja Weidemannna ter živemu odsekali noge in roke. Mož je kmalu na to umrl, lovci so pa pobegnili neznanu kam.

— Zaradi razžaljenja veličastva so zaprli urednika češkega socialističnega časopisa "Naše obrane," Pelca. Inkriminirana žalitev je izšla v podlistku.

— Civilni adlatus z Bosnom Hercegonu baron Benko je šel na dopust, s katerega se ne vrne več na svoje mesto.

— Cesar Franc Jožef vendar pojde na praško razstavo, a ne bo slavnosti in oficijalnih sprejemov.

— Za železnico Donava-Adrija se je baje doseglo med prizadetimi velesilami popolno sporazumljenje ter se finančni načrt kmalu v Parizu sklene.

SLOVENCEM V POGLED.

Slavni director Collins N. Y. Medical Instituta!

Vam naznanjam, da sem Vaše pismo prejel, kakor tudi poslana zdravila, katera sem že tudi porabil ter se čutim popolnoma zdravega, za karse Vam iskreno zahvaljujem. Da Vam nisem takoj odgovoril, je vzrok to, ker sem čakal, če se mi bo bolezen povrnila, pa ostal sem popolnoma zdrav. —

Se Vam še enkrat lepo zahvaljujem za poslana mi dobra zdravila ter ostajam.

s spoštovanjem Alojz Pregelj, Bx 183 Camp 30., Richwood, W. V

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sara producira.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz češkega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANA

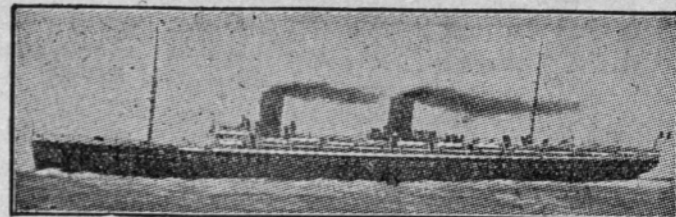
Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New Ycrk v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastopnik na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 110-17. cesta, St. Louis, Missouri.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojem domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

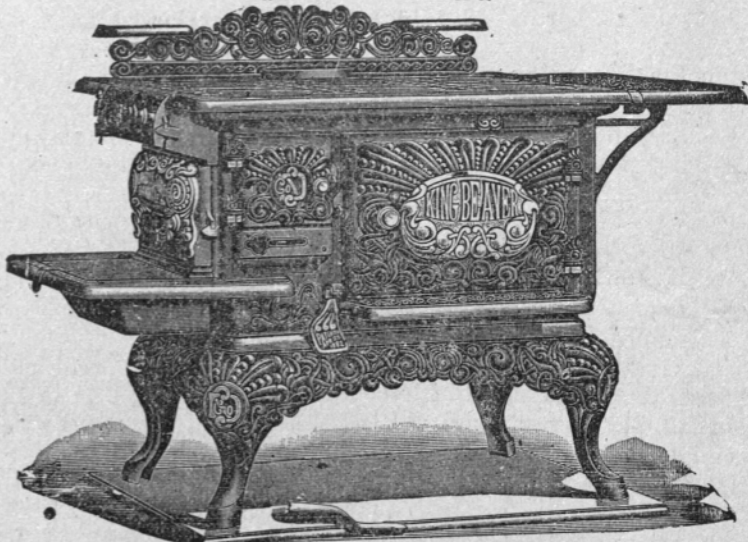
V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10,

ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

DR. GRANT ZDRAVI MOŽKE

Obrnite se na izkušeniga specialista
MI GARANTIRAMO ZA UZDRAVLJENJE

SLABOTNI-BOLNI
IN NERVOZNI MOŠKI

SE OZDRAVIJO HITRO, USPEŠNO IN ZANESLJIVO.

Varicocele Tesnina
Zastrupljenje kri Nalezljive bolezni
Tajne bolezni, Zgubava semena in mokrote

Poštena pomoč

Hitri uspeh

Za preiskavo in nasvet nračunamo. Ogledate si lahko sam svojo bolezen v voščeni sohai v naši veliki anatomski dvorani, ki je odprta brez vstopnine vsim možkim. Kar mi zdravimo, ozdravimo. Mi ozdravimo več možkih kot katerikoli specialist v Chicagi. Naše cene so za polovico nižje od drugih specialistov. Ne odlašajte, in oglasite se takoj.

URADNE URE—od 8 do poldan do 8 zvečer, ob nedeljah od 10 do 3 ure.

DR. GRANT & CO., 329 State St., CHICAGO

Edward Pauch

gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja

TEL. CANAL 7841

"Glas Svobode"(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLYPublished by **The Glas Svobode Co.**,
665 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement.Prvi svobodomiselni list za slovenski
narod v Ameriki.**"GLAS SVOBODE"** IZHAJA VSAKI PETEK
in veljaZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta..... 75cZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 15
za pol leta.....kron 5NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.

665 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

231

Iskre.

Sedaj je najlepši čas, da pričnemo misliti, kaj bomo volili prihodnjega novembra. Kaj in zakaj bodeš volil prijatelj Ti?

Nikar ne uprašajmo kaj bojo socialisti storili, uprašaj sebe delavec, kaj bodeš storil Ti?

Od začetka krize pa do danes, so delavci zgubili oziroma se jim je od zaslužka vkradlo 875 milijonov dolarjev ali 5 milijonov na dan.

Delavec, prihodnjo jesem, meseca novembra se lahko maščuješ nad toliko izgubo, med tem ko ti žena in otroci doma gladu umirajo.

K naši notici v "Gl. Sv." z dne 12. t. m. pod "Ameriškim vesti" naglavlje "Št. 2. kriv?" imamo dostaviti, da je bil Rosario Morano obtožbe umora — oproščen.

Spomenik so postavili socialisti od časa državne konvencije v Little Rock, Ark., sodruhu John H. Woods, kateriga je ubilo ob času železniške nesreče 27. julija zadnjega leta. To je prvi spomenik postavljen socialistu od socialistov v Ameriki.

Vsi na piknik prihodnjo nedeljo, katerega prirede socialne angleška in nemška stranke v prid listoma "Chicago Daily Socialist" in "Neues Leben".

Vstopnina 25 centov za osebo. V nedeljo 21. junija v Riverview park — socialni pic-nic — dobri govorniki — heap big time!

Stranka.**IMENIK KLUBOV:**

Illinois.

Slovenski socialistični klub "Svoboda" št. 1. v Chicagi, Ill. Finančni tajnik: Fred Lesar, 652 W. 21st St., Chicago, Ill.

Ohio.

Slovenski socialistični klub "Luč" št. 1. v Cleveland, O. zboruje vsako 1. in 3. nedeljo v mesecu dopoldan ob 9 uri v mali Knausovi dvorani na 6131 St. Clair Ave. N. E.

Slovenski socialistični klub št. 2. v Collinwood, O. Odbor: Karol Kotnik, tajnik; Ivan Škerl, blagajnik; Jos. Kunčič, organizator.

Slovenski socialistični klub "Zavednost" št. 3 v Lorain, O. Odbor: Mihael Simičič, predsednik Anton Stefančič, tajnik; Ivan Svet, organizator; Ivan Zalar, blagajnik.

Seje se vrše vsaki tretji petek v mesecu v Ivan Zalarjevih prostorih na 508 — 10th Ave.

Wisconsin.

Slovenski social-demokratični klub v Milwaukee, Wisc. ima svoje seje vsako drugo in četrto nedeljo. Mesečni prispevki so 25c.

Kansas.

Slovenski socialistični klub "Delo" v Yale, Kans. Odbor: Fr. Šetina, tajnik; Math Dermota, organizator. Za pojasnila se je obrniti na Fr. Šetina, Box 127, Yale, Kansas.

MISIJON V CHICAGI.

Pod tem naslovom napada Rev. Anton Sojar župnik slovenskih katoličanov v Chicagi, v zadnjem "Amerikanskem Slovincu" št. 27. z dne 12. junija Čičaške socialiste z raznimi priimki, kateri pa ga kažejo kot pravega — misijonarja.

Pred vsem naj omenimo, da mi se nikakor ne strinjamo s **onim lopovom**, ki je povzročil paniko v cerkvi sv. Štefana v Chicagi. Strinjamo se pa tudi nikakor ne s Sojarjevimi alarmom, ki ga je zagnal v "Amerikanskem Slovincu."

Gospod Sojar, ali so vsi socialisti — svobodomiselniki ako ne tulijo z Vami vred v isti rog suroveži samo radi tega, ker je eden lopov, za kateriga še ne veste, če je bil socialist ali ne, povzročil nered v cerkvi?

Gospod Sojar, ali so vsi katoliški duhovniki lopovi in suroveži, če eden od teh izvršuje nemoralne orgije itd? Vedite g. Sojar, da Vas bode iz tega stališča vsak razsoden človek obsodil, pa bodi si to kdorkoli in nam pritrtil ako Vas pribijemo za kričača prve vrste in, da nimate Vi niti pedi razsodnosti.

POZDRAV!

Vsem sodrugom širom Amerike, ki so združeni v slovenskih, socialističnih klubih, želim ob odhodu iz Clevelanda, Ohio v staro domovino, da pogumno, brez strahu nadaljuje svojo začrtano pot, vesoljnemu delavstvu v korist. Ne strašite se truda i znoja za pošteno stvar, končno bode naša vpravičena zahteva po pravici zmagala in tedaj bomo želi hvaležnost za ves boj, ko bomo videli sad dela, videč da se nismo borili za preperejo slamo, ampak za zvišene ideale — socializma. Zato socialistični pozdrav vsem sodrugom, osobito onim v Ohio, kakor "Luč" Zavednosti v Lorain-u in Collinwood, Ohio. Širite dobre nauke socializma med narod in trud bode bogato poplačan.

Na veselo svidenje na političnem bojnem polju!

Jacob Hočevar, tajnik soc. kl. "Luč" v Cleveland, O.

Republikanska konvencija,

katera se vrši že nekoliko dni v Chicagi je pravcata humbugarija. Došli delegatji so tu iz vsih delov Zdr. držav, med temi tudi veliko zamorcev iz južnih krajev. Rekli smo humbugarija. Da, pri strankinih konvencijah, kakoršne so republikanska in demokratska se delegatje ne sprejemajo, ako višja gospoda ve, da bi delovali proti njim namenom in ne glasovali za Tafta. Iz druge strani se pa delegatje sprejema brez ugovora t. j. ako so g. Taftu naklonjeni za predsedniškega kandidata.

Ako bi socialisti na svoji konvenciji kaj takega uganjali, zagnalo bi kapitalistično časopisje huronski kriki ki bi se razlegal od Atlantiškega do tihega obrežja. No pa kaj čemo, humbugarija menda dandanes že povsod prevladuje.

Albert Ryan, tajnik in blagajnik rudarske unije v Jeroma, Arizona, je bil zadni teden obsojen na eno letni zapor. Obsojencu se je dovolil apel in je zopet pod vloženo varščino oproščen.

Denverski "Miners Magazine" piše, da je nerazumljivo, kako, da so porotniki podpisali "verdict of guilty", ker ni bilo najmanjše stvarce v zadosten dokaz za obsodbo. Pove pa ne za kaj da je bil tožen ozir. obsojen.

Freeman Knowles, urednik socialističnega lista "Lantern" v Deadwood, S. Dakota je bil obsojen na zvezni sodišču radi nekiga nemoralniga članka v listu na enoletni zapor.

N. E. Franklin od državne banke je oni gentleman ki je vložil pritožbo. Urednik je bankirja v listu po zasluženju neki precej do-

bro po dolgih prstih okrcal, "po navadi je, da se slabo za dobro plačuje." In tudi tukaj se vjemajo kristove besede "ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe."

Listu v podporo.

Fr. Jazbec.....\$0.20

USODA?

Charles Meyer, znani nekdanji lesni kralj, ustanovitelj jedne železnice in bivši župan mesta Fond du Lac, je te dni, starosti vpogonen, na težka hrastova vrata ubožne hiše "Združenih dobrodelnih društev", h kateri vstanoviti vi, je on liberalno in izdatno pripomogel, — potikal. Kmalu potem se je s oskrbnikom ubožne hiše v pisarni razgovarjal, a kratak razgovor je vseboval, roman celega življenja, kateri je brez vsakih fraz, a tembol k sreči segajoč. Stara pesem o minuli sreči, brezsrčnosti in pomankljivosti otročje in sorodne ljubezni.

"Jaz pridem k Vam, kot navadni ubogi", je pričel, "z prošnjo za sprejetje v ubožno hišo." Nekdaj sem bil jaz najbogatejši v državi Wisconsin, toda nesrečo sem v poslih imel, in neposledujem ničesar več. Jaz imam tri hčere, od katerih ena milijone premore, nasprotno se pa morejo ostale dve skozi življenje riniti. Moja bogata hčer noče o nas nič slišati in je pozabila, kako se ji je v otročjih letih godilo, ko smo revni bili, skupno lakoto trpeli, ter pomankanje in skrb skupno prenašali."

"Kje stanujete Vi sedaj?" ga vpraša oskrbnik Frellson, kateri ni starčku verjel, ter raz sedeža vstal in starčka prediraje pogledal.

"Dve leti stanujem v Chicagi" je bil odgovor.

"Potem obžalujem, da za Vas ničesar storiti nemorem, ko nimate tukaj več domovno pravico" (To se je v Fond du Lac, Wisc. godilo.)

"To je veliko presenečenje zame", je rekel, in solze so se mu vplile v sivo brado. S povešeno glavo se je proti izhodu obrnil, ko ga je vljudni oskrbnik odpouščanja prosil, ker mu želje izpolniti nemore, ter se mu za posredovalca ponudil, češ, da bode on bogati hčeri pisal, da ji srce omehči.

"Ne storite tega", je rekel, "jaz imam še toliko, da se zopet v Chicago popeljem in se tam v moji podstrešni sobici nastanem."

"Potem vsaj to vzemite, kar prisebi imam", reče oskrbnik, ter je starčku peščico drobiža podal; "povejte mi vender, kako to pride, da se more hčer-milijonarka veseliti, medtem ko se oče in sestre z revščino bojujejo? Jaz sem sicer v sličnem že slišal, a nisem nikoli mogel to verovati."

Za odidom starčkom so se vrata zaprla in oskrbnik je imel čas o tem premišljevat, kar je ravno kar slišal.

Meyer je pred časom nad 2 milijona dolarjev posedoval. Naj večja tovarna, za izdelovanje vrat na svetu, je bila njegova lastnina; on je bil zgraditelj "Northwestern Union" železnice on je bil senator v kongresu; (Noj višji stopinja v državi, razven predsednika.) potem je bil predsednik Chicago Northwestern železnice in župan mesta Fond du Lac. Stanoval je v izvanredno lepi palači, katero so vobče občudovali.

Polom je bil vsled pretiranih spekulacij nenadoma prišel, ter beda in siromaštvo ste bogastvu prostor naredili.

Gotovo redek slučaj, in je toliko več pomilovanja vreden, ko je bil starček ves čas vljuden in dobroščeren človek; svojim podnikom ni bil gospodar temveč prijatelj. Kjer je bilo pomoči potreba, je bil on prvi, a ne samo s sveti, temveč je vselej blagajne na široko odprl in djansko pomagal. To povejo njegovi nekdanji vslužbenici. —

Organizacija je moč, s katero računajo vaši delodajalci.

Frank Sakser Co.109 Greenwich St., New York
614 St. Clair Ave., Cleveland, O.**SPOŠTOVANI ROJAKI!**

Zadnje mesece je mnogokrat slišati in brati, da denarji kateri so bili poslani v staro domovino niso tje dospeli po 3, 4 in 5 mescev. To se nemore nikomur zgoditi, ako se s **zupanjem obrne na nas; vse denarne pošiljatve dospejo po nas poslani v 12-14 dneh.**

Parobrodne listke dobite pri nas za katero črto želite in za izvirne cene.

Obrnite se v teh slučajih vedno le na nas in prepričani bode, da ste prav storili.

Z veleštovanjem

FRANK SAKSER CO.

Na koga se zanesti

v slučaju bolezni in komu se poveriti v zdravljenje, ako hoče bolnik hitro in sigurno nazaj zadobiti izgubljeno zdravje? — Vedno le na takega zdravnika, katerega delovanje pozna in katerega mu priporočajo prijatelji in znanci, katere je že ozdravil.

THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

prvi, najstarejši in obče znani zdravniški zavod za Slovence v Ameriki vabi vse one, kateri so bolni ter so mogoče že zastoj trošili denar pri drugih zdravnikih, naj se obrnejo z zaupanjem na irkunešega zdravnika tega zavoda Dr. R. MIELKE-ja, kateri ima mnogoletno izkušnjo in kateri z najboljšim uspehom zdravi vse moške, ženske in otročje bolezni pa naj bodo iste akutne, ali zastarele (kronične), zunanje ali notranje. **Jetiko, sifilis, kakor tudi vse tajne spolne bolezni, zdravi hitro in z popolnim uspehom.** Zdravljenje spolnik bolezni ostane tajno.

Čitajte, kaj pišejo v zadnjem času od njega ozdravljeni bolniki.

Ozdravljen rane na licu od zobobola.**Čenjeni gospod doktor!**

Jaz se Vam iskreno zahvalim za Vašo naklonjenost, katero ste mi skazovali za časa moje bolezni. Uverjen in prepričan sem, da sem le po Vaših zdravilnih zadobih popolno zdravje, nad katerim sem bil skoro obupal. Sedaj pa se čutim zdravega, ko kedaj pred boleznijo. Zato Vas priporočam vsem rojakom po širni Ameriki.

S spostovanjem ostajem Vam hvaležni.

Franc Steklasa
3141 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, O.Frank Polh
310 Midlant Ave.
Rockdalle, Ill.**Velečenjem gospod doktor!**

Vam naznanim, da sem prejel zdravlila in se Vam zahvaljujem, ker ste mi dobra poslali. Sedaj sem popolnoma zdrav, pa so mi še zdravila ostala, zato se Vam iskreno zahvaljujem ter priporočam rojakom, ako potrebujejo zdravlila, naj se na Vas obrnejo, ker pri Vas se zares dobra dobijo, katere gotovo pomagajo.

Vas še enkrat zahvaljujem in pozdravim ter Vam ostanem hvaležni prijatelj

Jakob Likar
Box 941 West Newton, Pa

Na razpolago imamo še mnogo takih pisem, katerih pa radi pomanjkanje prostora ne moremo priobčiti

Komur bolezen ni natanko znana, naj piše po občino knjigo, "ZDRAVJE", katero dobi ZASTONJ ako pisemu priloži nekoliko znamk za poštino. — Vsa pisma pišite v materinem jeziku ternajslavajte na sledeči naslov:

THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE
140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

DOPISI IN POROČILA

Claridge, Pa.

Marsikaterga bo zaradi dela v tej okolici poskrbelo, toda za sedaj še nobenega semkaj ne vabim. Tukaj so sicer 4 premogovni rovi, ali eden je popolnoma zaprt, v drugih se pa slabo dela, in kateri delajo imajo pa tisti proklet. "Company store" v katerih nas do bele kosti oberejo in ako za tako visoko ceno nemoremo v njih kupovati in plačati, nas pa na office vlečejo, kjer nam odtegnejo od plače ali pa odslovijo, kar je njihov "špas."

Res je, da imamo zmerom kako "prikazen" zraven, da nas če ne na eni, pa na drugi strani tepe. In vendar se dobe toli lahkomisljeni ljudje, da ga podpirajo, a se ne spominjajo, kako smo pred par leti brenčali pod njegovim bičem in koder je on hodil, še danes za njim smrdi. Ako se pa kaj pritožimo se pa nam očita, da to je naš človek naredil.

Toraj dragi rojaki, spoznajte se in recite, da je naše geslo: "Svoj k svojim."

Kompanijski hlapec, kateri nas je prej pretepal in nas bi še sedaj rad tepel in izrabljeval, naj mu vsaki svobodnomiselni rojak, kadar pride po order, vrata kakeže in naj mu reče kompanijski hlapec naj živi od kompanije.

Sedaj pa pozdravljam vse svobodnomisleče rojake široke Amerike in delujte za napredek nas Slovencev, ter da izpolni vsak svojo dolžnost pridobiti obilo naročnikov za naš priljubljeni in najboljši svobodnomiselni list "Glas Svobode". — Toraj pozdrave in živili rojaki!

Svobodnomisleč.

Henryetta, Okla. 10. 6. 1908.

Cenjeno uredništvo "Glas Svobode": — Prosim, da mi nekoliko prestora prepustite v našem listu "Glas Svobode."

Na več vprašanj, odgovarjam rojakom, da tukaj se je z 1. junijam sicer delati začelo, toda slabo se dela, 2 do 4 dni v tednu. Ljudi je veliko sim prišlo, tako da se prav težko delo dobi.

Kar se pa rogov na vshodni strani Henryetta tiče, pa ne vem nič povedati, ker sem bolan in nikamor iti ne morem. Kakor pa slišim povedati, se nikjer ne dela po celi teden.

Za sedaj ne svetujem sem dela izkati hoditi, kojega pa veseli pa tudi lahko pride, ker en sam lažje delo dobi, kakor če jih je več skupaj. — Samo to naj si vsak zapomni, da mora biti v Uniji.

Socijalni pozdrav vsem zavednim rojakom.

Anton Potokar.

Lemont Furnace, Pa. 7. 6. 1908

Cenjeno uredništvo "Glas Svobode." Prosim, da priobčite sledeče: Naj prvo naznanjam, da tukaj delamo toliko, da živimo, ali da lačni nismo; delamo po 5 dni v tednu, a zaslužimo pa le polovico toliko kakor smo lansko leto vslehe temu, da ravno toliko časa potratimo. Tu pogledj sotrpin; to so za kapitalista zlati časi. V teh prostorih kjer sedaj mi delamo, nebi v dobrih časih nikdo ne delal za navadno plačo. Delodajalec le na to gledajo, da se dela koder je trd premog, voda slab tap itd., drugi dobri prostori pa sedaj stoji pri miru. Priganjanci so pa toli prijazni, da pazijo, da ako se kake prostor zboljša, ga takoj ustavi, in delaveca preženejo na slabši kraj. Naši rovi so last Frik kok in koal Comp. Frik Co. je še jena najboljših trustov, pa menda zato, ko se delavske unije bojijo. Slovanov je mnogo, tukaj posebno Hrvatov in Slovakov je dovel, a še vsi spimo v duševnem spanju. Mislim, da sem jaz edini v tem kraju, da ljubim list "Glas Svobode" in svobodo sploh, ter delam pri vsaki priložnosti njej v prosep, dasiravno sem od roja-

kov zato zaničevan, zasramovan in včasih skoraj v smrtni nevarnosti; a vse to si jaz v čast štejem. Zatorej prosim vse svobodnomisleče rojake, da ako ste svobodnomiselni skažite se očitno z djanji, da ne bomo svobodni grob kopali. To pa zaradi tega govornim, ker mi je žena dete porodila, kateremu pa ne privoščim rimskega jarma, (krsta) in zato so naši rojaki v takih skrbeh, kakor da bi jim bila vas pogorela. Se-ve, jaz se kaj malo za to zmenim, samo bojim se, da bi kateri rojakov dvomil nad tem mojem dopisom, tistem pa priporočim "Svobodno Misel" iz Prage, Češko vinogradi, Avstrija, in druge svobodne časopise; no potem boš kmalu prišel v našo sredo.

Konečno še nekaj vrstie delegatom S. N. P. J. Dolgo smo pričakovali, da se pri Jednoti napravi red, ter da bi mi tu vstanovili novo društvo, a sedaj pa sprevidimo, da s te moke ne bo kruha. Prvič zato, ker ste "Glas Svobodi" uzeli glasilo, dasiravno je skoraj njegova last, in sedaj v Jednoti ničesar ne vemo; drugič pa zato, ker g. Kondra ni bil od delegatov častno nazaj sprejet. Tako bi se tudi z nami zgodilo. Mi bi na redili ograjo, a drugi bi pa nas iztirali. To nas je napotilo, da gremo k drugemu narodu, namreč k Slovakom ali pa k Čehom. To je proevit Jednote.

Sedaj pa pozdravljam vse rojake širom Amerike posebno pa svobodnomislece, Tebi "Glas Svobode" pa obilo uspeha, da bi nas moral kaj kmalo dvakrat v tednu obiskovati.

S socijalnim pozdravom

John Gregorčič.

Pogled na najnovjšo državo

Prebivalstvo Oklahome...1,500,000
Socialistični glasovi.....12,000
Socialističnih klubov.....350
Število socialistov, ki plačujajo prispevke.....2,800
Pred plačnikov na socialistične časopise.....26,000
Organizatorji na delu.....12

POSEBNO UGODNA PRILIKA.

Kmetija. 120 akrov obsežna, zraven Slovencev ležeča; hiša s štirimi sobami; lep velik hlev, poslopje za koruzo, sušilnica, kokošnjak, vodnjak iz cementa, vrt z okrog 100 velikih sadnih dreves, potem nekaj trtja, 75 akrov najlepšega polja in travnikov. Na travniku se pridela do 40 ton sena. Vse ograjeno ter leži ob glavni cesti. 45 akrov gozda. Na posestvu se nahaja izvrstni studenc. 2 milji do pošte malega mesta, a 4½ milje do dveh železničnih postaj, do 3. pa tri milje.

Sedanji gospodar je 19 let posestnik in ker misli v pokoj iti proda omenjeno posestvo za \$1950 — Kedor hoče lepo posestvo oziroma kmetijo, naj ne pozabi to pogledati, in to takoj. —

Kmetija 40 akrov, hiša, okrog 100 mladih sadnih dreves, lep hlev vse fino ograjeno, 7 akrov čistega zemljišča, drugo gozd. Cena \$600. Gospodar isti kakor zgoraj; kmetiji ste skup.

Pišite takoj: Fr. Gram, Naylor, Mo.

Obomba. Naznanjam, da nisem v nobeni zvezi s kakim agentom ali kompanijo. Jaz prodajam zemljo direktno od kmetov, in sicer taci kmetov kateri imajo po 3 do 10 kmetij in je veliko tukaj. Ne flikaj tujcem žepov, temveč kupi svet od ljudi kateri ga imajo. Slovenci v Vašo korist Vas svarim, pazite na ameriške šakale. Do sedaj sem 39tim Slovenceom pošteno postregel.

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.
576 W. 19 St. Tel, Canal 6296

CLEVELANDSKA KRONIKA.

Na sv. Urbanadan.

Dolgo časa sem od strani prežal, kedaj pridem zopet enkrat v "štih," pa nikdar ni bila prava priložnost, vselej ste imeli kake važne izgovore, samo da sem vas puščal pri miru z mojimi zverženimi dopisi. Pozabljen bi ostal, kakor sv. Aleš pod stopnjicami, če bi Vam sedaj ne zabelil mojega dopisa z "kronika." Aha, sedaj bodemo pa zaropotali z veseljem, vsem žajfarjem in krtačarjem na čast in dobri stvari na ljubo.

Po veliki noči se misem še oglasil, zato sega "kronika" od velike nedelje do sv. Urbanadan, da vestno zabeležim vse važnejše dogodke. Veselje, samo veselje vlada sem od velike noči, niso zastoj pritrkavali velki teden na sv. Vida zvon, da je bilo slišati, kako bi sv. Vid že podedval za žalostno farno njen "binga-bong", e, pa ga si ni ampak namen pritrkavanje, s štirimi kladvi po jednem zvonu, je bil da bi privabil, čim največ mogoče, obupanih in skesanih, "žalostnih" faranov pod, edino, pravo, zveličavno streho sv. Vida.

Ko sem poslušal to pritrkavanje, sem si mislil, to nekaj pomeni, če ne dobro pa slabo, kakor tisti kosec, ki je ob poti kosil, pa je skoro ob kamen zadel. Mož je uganil, zato ker je moral iti koso brusit, je bilo slabo znamenje. Meni se zdi, da je pomenilo žvrgolenje zvonov, da se bode politika na boljše preokrenila. O pa se je tudi. Mir je nastal med katoličani, saj navidezni mir, če ne drugače; ampak vprašanje nastane, kam pa so šli sedaj tisti prepirači, kljunači, tisti petelini, ki jim je preprič navadna piča, ki bi se jih polotela sušica, če bi ne otepavali s svojim strupenim jezikom v enomer, kakor nihalo stenske ure, ali žabe v mlaki.

Nastala je toraj, na vsej črti zmešnjava; tisti, ki so vajeni regljati, in se pripraviti, kar sami ne vedo za kaj so butnili v napredni, svobodnomiselni tabor. Tu je bil nekaj mir in sloga, a sedaj pa kakor čebele iz panja, to je bil roj in bučanje. Kaj roj, vojska je bila, nekaj zato, ker se niso imeli kje maščevati radi "žalostnega" poraza, nekaj pa, da bi ti petelini, preobračali še dalje svoje kozolec. Bolj slabo so naleteli: kakor tiste "punce" ki se utihotapijo v starem kraju, ob poletnih popoldneih — na fantovsko kopalnišče bistre reke, ko slednji prilete s koprivami, da, ne zavedajoč se nežejših čutil do nežjega naraščaja, našeno s bodečimi rastlinami drobnuj in sebi naredi prostor.

Bilo je v naprednem taboru, vriša in piša, da je bilo veselje. Najprej so vzeli na "špico" vse Clevelandске dopisnike, in so jih iskali pri celem dnevu s lučjo v roki. Hud poper jim je bil jeden ali drugi dopisnik, in jeden ali drugi je imel "lampo" v roki iskajoč tiste, ki mu želodec preobračajo. E, samo malo kopriv so jim je od daleč pokazalo, pa so šli, kakor bi jim za petami gorelo; v splošno veselje poštenim, mirnim slojem in dopisnikom v zabavo.

Med vsemi prepri, zabavljanjem, razgrajanjem in ropotanjem smo odposlali nekaj zastopnikov na konvencijo. Še streljali nismo, ko so odšli, zato so se mi oči na jok obračale, dokler me ni nekdo za ramo pocukal in mi zašepetal na uho:

"Štapaš kaj ne? Službo ti preskrbim če hočeš?"

"Službo? Kar sem žnjo, v tej britki uri, mi bode dobra tolažnica:" mu jaz v veselju odgovorim.

Nato sem dobil polomljen voz na treh kolesih in konje (ja če bi bil "žrebec" pol bi že b'lo) na tri noge šepajočega, z dolgim gobcem in kratkim repom. Uganil nisem, kak važen posel mi bodo izročili, tedaj še le ko sem sedel na kozlu mi povedo, da bodem na "telegraf station" pozdrave vozil. Lej (Dalje na 8. strani.)

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Če trpite na revmatizmu ki vam povzroča večno bol, poskusite Dr. Richterjev Pain-Expeller.

Ozdravel vas bo v kratkem — in če se boste z njim drgnili boleče dele zjutraj in zvečer, vas ozdravi popolnoma. Hranite eno steklenico tega leka vedno v hiši. Zdravilo je dobro za revmatizem, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih in na členkih, zobobol in nevralgijo. V vseh lekarnah po 25 in 50c. Pazite na sidro na steklenicah.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St. NEW YORK.

Miner's Bitters

SPOMIN . . .

na vsesokolski shod v Pragi—1907. Tam so se sešli SLOVANI: Rusi, Čehi, Slovenci, Hrvati, Srbi itd. in so pokusili slovenski izdelek

Triglav Bitter Wine Tonic in Ban Jelačić Stomach Bitters.

Tako piše g. Anton Křepel, iz Kouta, Češko. Isti gospod je poslal novo naročnico, ker mu ugaja. G. Křepel je okoli 60 let star in še danes je delujoč Sokol. TRIGLAV ga krepki. Poskusite "TRIGLAV GRENKO VINO".

V letu 1804 je bil Dr. Ramdohr nastavljen za vrhovnega zdravnika premogarjev v Clausenthal-u na Nemškem. Dobro vedo nezdravo stanje podzemnega dela, je Dr. Ramdohr po veliki skušnji pripravil recept za izdelovanje želodečnega grenčeca. Recept se je ohranil — isti daje navodila za izdelovanje

MINER'S BITTERS

To zdravilo je posebno dobro v mrzlem ali meglenem vremenu, kedar kedo dela v vlažnih in plina polnih prostorih ali rovih. Dr. Ramdohr je priporočal to zdravilo kot najboljšo toniko za one, ki težko delajo.

TRIGLAV CHEMICAL WORKS

1648 W. 22. St., Chicago.

Izčemo zastopnike zunaj Chicage!

Triglav Bitter Wine Tonic

Ban Jelačić Stomach Bitters

Rodovitna zemljišča v državi Michigan Ogemaw County po \$7.50v Missouri \$8.50 naprej in v Texas \$15 naprej akter.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkarte), zavarovalnice, pošiljanje denarja na vse kraje, izterjevanje zapuščnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,
534z W. 18th St., Chicago, Ill.

Kedor želi kmetijo po ceni v najlepših krajih naj se obrne na

F. GRAM,
NAYLOR, - MO.

Zastonj!

Na željo rojakov pošlemo zastonj dobri in resnični popis zemljišča v okolici Phillips, v okrajih Price, Taylor in Ashland v severnem delu države Wisconsin. Varujte se prevarantov in agentov zemljišč, kateri pod napačnimi prevezami hočejo ogoljufati. Najprej prečitajte našo popisno knjižico, nizke cene in ugodnih obrokkih predno, kje drugje kupite. Naš cilj je obljuditi to rodovito pokrajino. Onim, ki kupijo od nas zemljišča, plačamo vožnjo. Za vsa podjasnila v tej zadevi obrnite se le na našega zastopnika zemljiškega oddelka družbe Wisconsin Central Railway.

F. A. ČMEJLA, 572 Blue Island Ave. Dept. D. Chicago, Ill.

IZ STARE DOMOVINE

Iz Ljubljane Pevsko društvo "Slavec" nam je doposlalo nasledno obvestilo: Prihodnje leto poteče 25 let, odkar se je ustanovilo v Ljubljani pevsko društvo "Slavec". Ta izredni pojav v slovenskem pevskem društvenem življenju proslavi društvo z veliko pevsko slavnostjo v dne 27., 28. in 29. junija 1909. l., na katero bo vabilo poleg slovenskih tudi bratska slovanska društva, saj je "Slavec" v teku 25letnega delovanja postal osebno znan daleč preko mej slovenske domovine. Bratska društva naj se pri določitvah svojih prireditev v prihodnjem letu blagovole ozirajo na zgoraj omenjene dneve, kateri naj bodo posvečeni slovenski in slovanski pesmi na "Slavčevi" 25letnici v Ljubljani.

Nesreča. Delavec Jakob Moravec je v idrijskem rudokopu mazal kolesje pri nekem dvigalu. Pri tem ga je pritisknilo ob stranski zid, da so ga težko poškodovane prepeljali na njegov dom.

Smrt vsled zastrupljenja. V Zagrebu je umrl trgovec David Rosenberg iz Broda na Savi. Dal si je izdreti zob, pri čemer se mu je zastrupila kri. Bil je star 30 let in še le 10 tednov oženjen.

Zblaznel je v Trstu vojak Josip Mahnič. Pred kratkim se mu je zmešalo, ker se mu je pa stanje zboljšalo, so ga izpustili iz blaznice. Zdaj se je nesrečniku znova omračil duh.

Roparski napad. V Celovec sta večeraj delavca Obilasnign in Partera napadla tovariša Petra Dallarosa; ga težko ranila, potem ga pa oropala. Oba napadalca so zaprli.

Smrten sunek. V Slovenski Bistrici je konj na paši sunil kovača Martina Knapa s kopitom s tako silo v rebra, da se je zgrudil in bil na mestu mrtev. Kovač je hotel konja samo nekoliko pogladiti.

Transport defraudanta. V Trstu so pripeljali s parnikom "Dalmatia" dunajskega advokata dr. Quittner, ki je kakor znano, poveril 600.000 K in pobegnil ter bil prijet v Carigradu. Dr. Quittner se je do Trsta trikrat hotel usmrtiti. V Carigradu se je hotel ustreliti, po poti med vožnjo je pa skočil v morje in ko so ga rešili, se je obesil, pa so mu spet preperečili njegov namen.

Svojo čast je maščeval v Vinokovcih ovčji pastir Kuzman Paroci, ki je ustrelil svojega gospodarja Kopiloviča, ko se je prepričal, da je imel gospodar z njegovo ženo grešno razmerje.

Nagrada. Franc Milavec z Bleda je dobil 50 K nagrade od deželne vlade, ker je rešil dva človeka smrti, da nista utonila.

Nesreča. V Podbleci pri Selcih se je poškodoval okrog 10 let stari fant Jakob Katrašnik, ko je nabiral smarnice. Po gori se je drial in padel čez skalovje.

Utopljenca so našli v Sori nad Krausovim jezerom pri Selcih. Spoznali so v njem Antona Luznarja, ki je pred tremi tedni padel v vodo. Obtičal je med dvema skalama in bil ves obtolčen po glavi.

Brje. — Dne 26. maja je umrl nagloma v Brjah mladenič Alojzij Kočevar. Po kosilu je šel zdrav grabit deteljo. Hotel se je prej odpočiti v senci pod črešnjo, kjer so ga potem čez tri ure našli mrtvega. Bil je priden, dober in miren fant.

Pretep v cerkvi. V stolnici v Pulju so med službo božjo italijanski mladeniči nagajali mladim gospem in dekletom. Zlasti neki Strum je bil posebno silen. Ko ga je na starejši gospod Dimič opozoril na nedostojno vedenje, dobil je sirov odgovor, nakar je Sturm priletela klofuta okrog ušes. Na Dimiča so navalili Sturmovi tovariši, proti katerim so se vrgli drugi verniki in nastal je pretep kot v kaki zakotni gostilni. Končno so bili Strum in tovariši potisnjeni skozi vrata. Seveda bo imelo s stvarjo opraviti sodišče.

Lurški romarji. Soča poroča, da so lurški romarji prišli domov

brez čudežev. Peljali so bili s seboj par bolnih, da bi ozdraveli; toda vrnili so se taki, kakor so šli, če ne še slabši. Nad Slovenci se ni hotel zgoditi nikak čudež, čeprav sta bila z njimi sam škof Jeglič in stric sv. Duha Johann Šusteršič. Po farovških listih se postali nekam tihi o čudežih; govorili "Prim. list" na primer le omenja malo o čudežih, tako nekako mimogrede. Pa tudi ni dosti ljudij več, ki bi verjeli v čudeže. In kakšen lurški romar bo tudi govoril resnico! — Lurške romarje pa je škof Jeglič tudi napumpal za svoje škofovske zavode. V Luzernu je nagnal svoje duhovnike, da morajo spomniti verne romarje na 10letnico njegovega škofovanja. To se je zgodilo in škof je obral romarje za vse, kar so še imeli na razpolago. Oskubeni in brez čudežev so se vrnili reveži domov.

Boj kolesarja s strupenim modrasom. "Slov. Narod" piše: Ko je te dni kolesar T. O. vozil iz Trsta na Reko, je imel smrtno nevaren boj z modrasom. Pri cerkvi sv. Pavla okraj vasi Rašice se vije cesta navkreber in kolesar je moral napeti vse svoje moči, da je polagoma dospel na vrh. Niti opazil ni, da je — ko se je kolo le pomalem naprej pomikalo — zadel v rep na solnce ležečega modrasa. Kakor bi trenil, je bil modras na kolesu. Kolesar — novinec — je že mislil, da je izgubljen. Cesta je pričela silno padati proti Šapijanam. Da bi s kolesa skočil, niti misliti ni bilo; kolo je z vso naglostjo drvelo nizdol. Tri četrt modrasa je bilo na kolesu ovitega, zadnji del vlekel se je po cesti. Modras je grozno puhal, nekako divje žvižgal, ter čakal trenutka, da zasadi svoje strupeno zobovje v kolesarja. Ko se je cesta zopet obračala proti rebri, je kolesar vedel, da ni druge rešitve, kakor da kolikor naglo s kolesa skoči. Pa tudi od bolečin razdražena žival se je pripravljala za obupen naskok; čim bolj polagoma se je pričelo kolo pomikati, tembolj živahno je obračal modras svojo strupeno glavo. Kolesar napne vse svoje moči ter skoči od zadaj raz kolo, telebne na cesto in se kolikor mu moči še pripuščajo, hitro na noge postavi. A še hitrejši je bil modras. Kolo se je zvinilo ob cestni jarek, a modras se je strahovito hitro droga odvil, prilezel je od sredine ceste — zadnji del njegov je bil ves razmesarjen, ker je med vožnjo zadel ob cesto ter grozno puhal. Ves prizor je videl po cesti idoč človek, zagrabil je kamenje, ter se spravil na strupeno golazen. A opravil ni nič. Prvi kamen ni zadel modrasa, pač pa je slutil modras novo nevarnost. In ako bi sam ne bil videl, bi nikoli ne veroval, da se kača spusti za človekom. Grozno žvižgajoč se je modras zapodil proti prišlecu, ki jo je pobrisal kolikor so ga noge nesti mogle. Razdražen modras je popihal v bližnje grmovje, ter se nama izgubil. Kolesar je poprosil moža, po imenu Šurina, naj ga spremi do bližnje šapijanske postaje, od koder se je odpeljal na bližnjo Reko. Mož leži še danes doma bolan — bolan od prestanege strahu pred modrasom in smrtjo.

Navihan Amerikanec. Pred kratkim je prišel iz Amerike leta 1870 v Pijavi gori pri Krškem rojeni samski čevljar Anton Zdravje. V domači vasi se je bahal, kakor je že sploh v navadi tem ljudem, o dobrem američanskem zaslužku in življenju ter dajal v gostilni za pijačo, da je kar teklo od mize. To je trpelo cel dan in račun je znašal okoli 12 K. Ko je bilo treba plačati, je začel kazati američanski denar in ga ponujal gostilničarju, češ, da nima avstrijskega. Z raznimi pretvezami je Zdravje izvabil gostilničarja v Krško, češ, da bode tam zmenjal denar in ga izplačal. Dospel tja, se je ljubenzlivo Amerikanec gostilničarju naglo izgubil in se odpeljal v Ljubljano. Ko je policija o tem dooznala, je Zdravjeta izsledila in aretovala ter izročila sodišču. Na-

Ako hočete dejansko hraniti denar pri nakupovanju raznovrstnih stvari po primerno niski ceni potem obiščite nas ta teden. Posebne cene vsak dan. Dvojni kuponi vsak četrtek.

Prodajalna zaprta vsako nedeljo celi dan

Fini čisto volneni Panamski Chiffon. Lahke in srednje teže, črne in cream barve yd. po **65**

Lepa raznobarvana svila, v izvrstnih kombinacijah. Najboljša po 59c. yd. sedaj le **43c**

Pravi čisto volneni pisani Panama Chiffon, in še veliko drugih modernih barv. yd. po **79**

Fini Angleški kašmir, lahko blago v temnih barvah. Najboljši po 39c sedaj yd. po **25c**

Yard širok Satin, črn ream in ru-javi, primerno za podlago. Najboljši po \$1.00 yd. sedaj po **79c**

Ročni kovčki, obšiti z intimiranjem usnjem, lep in trpežen, močni usnjati vogali s jeklenim okovom, zapone iz medenine. Velikost 22 in 24 samo **98c**

V volni barvana pogrinjala 9 x 12 črevljev, rudeči ali zeleni, radi razprodaje izvanredna cena, izbira **\$5.98**

Dva yd. široko polimano platno, na izbiro v raznih uzorcih, specijelno štirjaški yd. po **19½c**

Navadne plave možke srajce z prišitimi zapestnicami in ovratnik. Velikost 14 do 17 navadna cena 75c. sedaj samo **55c**

Finejše možke srajce, bele in fino delane z zapestnicami, raznih velikosti. Navadna cena \$1.25 sedaj samo **90c**

Waists raznega kroja, okrašeni z čipkami in veznino, sprejaj za zapenjati ali od zadej, z dolgimi ali kratkimi rokavi. Nekatere po \$1.75 vaša izbira samo **95**

Zaloga finih belih Lawn Waists, bogato obrobjenih in obšitih, se zapenjajo od sprejaj ali od zadej, razniga in finiga kroja na izbiro, vrednost \$2.50 vaša izbira samo.. **\$1.69**

Ženske obleke lepo izdelane in okrašene v raznih barvah in sicer modrih in črnih. Velikost 34 do 42 obleka stane **\$1 39**

Ženske hišne obleke čisto bele ali barvane, na izbiro iz razniga kroja po **\$3 98**

Železno okovavni kovčki izvanredno delo, obokani pokrov, trdega lesa, železen pod in močna ključanca. Velikost

26 palcev	28 palcev	30 palcev
\$1.35	\$1.55	\$1.75
32 palcev	34 palcev	36 palcev
\$1.98	\$2.25	\$2.45

S platnom obšiti dalnogledi z usnatim obokom in jermenim. Velikost in cena

20 palcev	22 palcev	24 palcev
59c.	69c.	79c.
26 palcev, 98c		

Dr. Kolacek & Co.

559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

vihaneec, ki je bil šest let v Ameriki, je imel pri sebi 150 dolarjev, od katerih je dobil opeharjeni gostilničar tudi svoj delež.

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"! Sodrugi širite ga!

Čudezna ura za \$4.98
 Finega dela, dobro ideoča, močna in zgloda kot zlata. Remator tečji na rubin kamnih. J-mčen regulator in gravirani pokrov. **Garantirana za 20 let.** Z uro pošljemo krasno verižico brezplačno po povrtju (C. O. D.) za \$4.98. Ogledj si jo in ako ti je po godu plačaj in tvoja je nasprotno jo pa vrni na naše stroške.
 Z naročilom 6. ur dobiš eno uro in verižico po rh. Pri naročilu piši želiš li žensko ali možko vro.
FIELD & CO., DEP. 38-163 RANDOPH ST., CHICAGO ILL.

CHAS TYL

SPOŠTOVAN KROJAČ

Čistim in barvam obleke!

786 So. Halsted St.
nasproti 20. ceste

Tel. Canal 2188.

CHICAGO, ILL.

MATIJA ERKLAVEC.

Edini slovenski krojač v Chicagu naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravu starih vse po zmerno nizkih cenah
624 South Centre Avenue. CHICAGO

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
 po
 najnovejši modi in niski ceni.

**JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
 blizu 18. ulice Chicago, Ill.**

FOTOGRAFIJE,

katere hočete imeti prišle mesece so velike važnosti sosebno za bodočo nevesto in ženina. — Za te poročne slike je

Wilke

Izkušen fotograf, vodja

Slike izdelam po zmernih cenah v najboljši izdelovalnici fotografij. Obisk naše galerije slik Vas o tem prepriča.

391-393 Blue Island Ave., vogal 14. Place

ESTABLISHED 1883 — CHICAGO — PHONE CANAL 287

Nota.

Za vsebino oglasov v "Glas Svobode" ni odgovorno niti uredništvo niti upravništvo.

POZOR!

V listu "Glas Svobode" oglašajo samo dobre tvrdke, zato vam jih priporočamo.

"Zahvaljujem se Vam za zdravila, ki so tako veliko meni koristila."
Frank Krefel, Alix, Ark.

Zabasanost,

slab okus nered v želodcu, riganje, težko prebavljanje, neprebavnost, glavobol, in utrujenost so znaki neredov prebavnih organov, ki naznanjajo, da se mora nekaj storiti, da se preprečijo nadaljne nadloge, katere so nasledki prej omenjenih bolezni. Ni treba trpeti. Samo poskusite steklenico, v katerej je

SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM

ta preparat je absolutno čist in je priporočan po tisoče drugih, ki so ga rabili. Ako se hočete veseliti življenja vzemite eno steklenico tega zdravila ter ga rabite po nasvetu. Spravilo bode v red prebavne organe, dalo vam bode dober okus in okrdpčalo ves sestav. Cena 75c.

DVA OZDRAVLJENA.

"Ko sem začela rabiti Severov Življenski balsam sem bila hudo bolana in v postelji. Po rabljenju samo ene steklenice tega zdravila, sem se tako pozdravila, da mi je mogoče opravljati sedaj vsaj najnujna dela. Dala sem nekaj tega zdravila tudi svoji bolni sosedki, ki ga ne more prehaliti z menoj Anna Štubler, Reading, Pa.

VAŠ LEKARNAR PRODAJE SEVEROVA ZDRAVILA.

ZAHTEVAJTE LE SEVEROVA

BOLEZNI

v želodcu.

Neprebavnost, težko prebavljanje, kruljenje v črevesih in vse druge želodčne bolezni se hitro ozdravijo, ako se rabi

Severov Želodčni grenčec.

To izvrstno zdravilo lastuje take snovi, ki naredijo popolno prebavljenje. Uredi prebavne organe, odstrani bolečine želodca in prinese zdravje. Cena 50c in \$1.00

na obistih.

Ako obisti in jetra niso zadostno zavarovane proti boleznim potem se je bati, da se ne vstavi kislja tekočina.

Severovo Zdravilo za Obisti in Jetra

očisti te organe, ki so takorekoč odtekočni sestav telesa. V tem zdravilu boste našli popolno ozdravljenje in dobro okrepite. Poskusite je! Cena 75c in \$1.00

ZDRAVILNI NASVET ZASTONJ

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštanim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na
SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

Nekatere prodajalne trde, da

cena tega ali onega je za polovico ...

niža. Mi tega ne storimo. Temveč pridite in oglejte si naše blago. V zalogi imamo najlepšo vrsto OBLEK, SLAMNI-KOV, KLOBUKOV, OVRATNIC, SRAJC SPODNJE OBLEKE itd. Pridite in oglejte si naše vzorce za moške obleke. Oglejte si našo zalogo OBUČE.

TEL. CANAL 1198

J. J. DVORAK & Co.
UNIOVI KREJČI a ODEVNICI

Kloboučníci a obchodníci zboží výpravným
ZAKÁZKOVÉ PRÁCI VĚNUJE SE
ZVLÁŠTNÍ POZORNOST
598-600
BLUE ISLAND AVENUE

Pozor rojaki!

Potujočim rojakom po Združenih državah, onim v Chicagu in drugim po okolici, naznanjam, da točim v svojem ravnokupljenem

saloonu "Triglav"

vedno sveže "Atlas" pivo in vsakovrstne likerje. Unijske smodke na razpolago. V zabavo vam služi popravljeno kegljišče in "pool" miza. Zagotavljam solidno postrežbo in se priporočam za obilen obisk.

John Mladič

617 So. Center Ave.,
blizu 19. ceste, CHICAGO, ILL.

Dobra unijska gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek.

POD VODSTVOM

Jos. J. Stastny,

na 650 Blue Island Ave., Chicago
Velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte ženitbe in domače zabave
TEL. 1023 CANAL

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

ČIGAVA JE ZEMLJA?

"Ogrska je po svetu toliko razupita kakor kaka obljubljena dežela, v kateri se cedi med in mleko in skorej vsakdo misli, da na Ogrskem ima vsaki toliko zemljišča, da ne ve števila oral. Razumim se, da Ogrska ima takih ljudi, toda ne med malimi posestniki. Ogrska obsega 41 milijonov 520 tisoč in 278 oralov zemlje, a ni je dežele, da bi bilo ozemlje tako nerazumno razdeljeno kakor na Ogrskem. Tretjina cele Ogrske, torej 12 milijonov 948 tisoč 920 oral pripada na 3977 ljudi. Mnogo od teh se štejejo k kraljevi rodbini, toda predaleč bi nas povedlo, ako bi hoteli popisati, na kaki način so posamesniki prišli do tako velikih obsegov zemljišč. Umeje se, da niso prišli se svojimi žulji, temveč izrabljajo narod pod krinko patriotizma. Veliko njih so počeli največje lopovščine, a se-ve, danes imajo na obrazu krinko poštenosti. Velikaši so zmerom le na dobiček mislili, a ne da bi bili kaj poskušali. Izdali so domovino, narod, izdajali so vse. Kaj njih briga, samo da stvar nese.

Druga moč poleg velikašev je, nikoli nasičeno popovsko žrelo. Tudi popi si niso žuljili rok, da so prišli do tolikih posestev, pač pa so si žuljili trebuhe vsled preobilega zavžitja. Sv. Štefan je dovel svečeniške, da krote narod in oni so ga v resnici ukrotili, da danes narod od te krotkosti malo da ne umira gladu. Umeje se, da jim je ta trud dobro plačan. In kolikor ti svečeniški na Ogrskem imajo denarja, naj si bo veliko ali malo, gotovo je, da ni ne vračajo narodu, da bi bilo njemu v korist. Delajo se dobrosrčne, toda več potrošijo s "dobrosrčnicami" v eni noči, nego dajo skoz deset let v dobrodelne svrhe.

Ogrska je popovska in velikaška zemlja, na kateri pod popovskim in feudalnim jarmom biva gladni in siromašni narod.

U devetih poglavarstvih (županijah) poseduje 40 ljudi 1 milijon oralov zemlje. Premotrimo malo te privilegirance:

Oralov	
Knez Esterhazy.....	483.000
Vojvoda Filip Koburg....	214.756
Grof Ervin Schönborn....	240.000
Nagyvaradski rmkt. škof....	189.933
grškt. škof.....	130.808
Tassilo Festetich.....	172.000
Nadvojvoda Friedrich....	144.000
Karolyi.....	170.000
Andrassy.....	103.000
Palfy.....	108.000

Nikdar in nikjer na svetu ni tolikih in tako razmernih veleposestev. Sedaj ima blizu 91 plemičev veleposestva na Ogrskem, kateri so nastali v zadnjih desetletjih. U pojedinih županijah so ¼ zemljišča takozvana fideikomisna posest, katera ne smejo ne razdeliti ne prdati. Takle fideikomisne pravice so za zemljišča, velika zla. Tako je okoli 16.803.917 oralov vezanih. Nekaj družin imajo po več takih fideikomisno vezanih posestev, tako Andrassyeva 8, Zichy 7, Esterhazy 6, Karolyi 6, Festetich 5. itd.

Poleg visokega plemstva stoji svečeništvo. Ali ni samo to, da leta veleposestva ne ostajajo v prvotni obsežnosti, temveč se povečajo.

Tako so posedovali:

Leta:	oralov
rim. kat. škofi....	1887....669.759
rim. kat. škofi....	1895....716.405
grškt. kat. škofi....	1887....141.466
grškt. kat. škofi....	1895....154.160

Danes je ta posest, to se razumi, zopet večja; tekatoliške cerkve posedujejo sedaj približno 1.677.302 oralov v vrednosti preko jedne milijarde! — — —

Nekaj veleposestev imajo v lasti pojedine občine, tako na pr.: Debrecin.....89.260 oralov Szeged.....71.987 oralov Kecskemet.....40.104 oralov Sobotica.....48.298 oralov So pa tudi občine, koje nimajo nite enega oral. No oglejmo si, kaki so odnošaji pojedinih številčk proti celoti. Ogrska ima skupno 2.795.885 gospodarstva. Od teh je maloposestnikov, t. j.

onih ko imajo več ko 100 oralov 2.771.111; srednjih posestnikov je 20.897, to so oni, ko ne posedujejo čez 1000 oralov in konečno jih je 3977 ko imajo v posesti na tisoče oralov zemljišča. Posedujejo toraj:

Maloposestniki...22.664.125 oralov
Srednji posest...5.907.233 oralov
A 3997 veleposestniki 12.948.920 oralov.

Tako na jednega maloposestnika spada povprečno 10 oralov, ko poseduje vsaki onih 3977 po 3300 oralov!

Število onih, ko posedujejo manje ko 10 oralov, iznaša 2.029.427, a število maloposestnikov je 741.684. In tako je velika večina naroda na svojirodni zemlji izlaščenca, a po njej gospodari in se šopiri gotovi element, naj si je bil v husarski uniformi ali v častni mantili. Radi tega je nujno potrebno, da vsi maloposestniki spoznajo, da jim je edina rešitev v socialdemokratski stranki. "Tako piše "Slobodna Rijec." —

RAZNO.

Koliko si prihranijo evropski izselniki v Ameriki. Zadnja leta se je izselilo iz Evrope v Zed. države nad 1½ milijona delavcev, ki so poslali v domovino povprečno na leto 1200 milijonov kron. Od te vsote pripade v zadnjih petih letih na Italijo 350 milijonov, na Avstro-Ogrsko 325 milijonov, na Anglijo, Rusijo in Skandinavijo po 125 milijonov, dočim odpade na vse ostale države 75 milijonov kron.

Manija v samomirih. V Bellinsoni v francoski Švici je imel stari zidar Hanger štiri sinove, 20, 17, 15 in 12 let stare. V teku enega tedna je izgubil oče vse štiri sinove. Lotila se jih je samomorilna manija. Najprej se je obesil najstarejši sin, drugi se je vrvel po vlak, tretji je skočil v r-ko, a najmlajši se je ustrelil z revolverjem.

Cela vas se je potopila. V nemški koloniji v Afriki se je na malem otoku nahajajoča se vas Voropu pred štirimi meseci polagoma pogreznila v morje, tako da le vrhovi streh gledajo iz vode. Izmed prebivalcev so utonili le štiri je otroci. V istem času so v nemški Gvineji čutili hud potres. Zemlja se je več dni neprestano majala.

Zastrupljeno mašno vino. V Reggio di Calabria se je zgrudil pred oltarjem na tla župnik ko je zavil pri maši vino. V vinu je bil strup. Vtil ga je v vino neki drugi duhovnik iz nasčevanja.

Analfabeti v Portugalski. Ta dežela šteje okoli 6 milijonov prebivalstva. Od teh 6 milijonov 4 milijone ljudi ne zna ne čitati ne pisati.

Opravilo pred zdravjem.

Hrepenenje po denarju je tako hudo vkoreninjeno med našim ljudstvom, da še na zdravje in clo življenje velikokrat popolnoma pozabimo. Pozabimo tudi na telo, kadar smo utopljeni v delo in trgovino, v strahu, da bi nam kratek odpočitek neodtegnil skočiti na priložnost, ki se nam nudi, predno ne pograbi iste naš konkurenčnik in nas ne oropa za naše trdodelo. Mi si ne privoščimo zabave v življenju, preveč delamo in združujemo vse naše misli in trgovino, dokler ne omagam. V tem slučaju trpi največ želodec in namesto, da bi mu pomagali z redilno hrano, ga pa še bolj pokvarimo z močnimi likerji, in tako na vse zadne postane nemi mučeniki zabasanosti. Ojajčimo si želodec in živce z Trinerjevim zdravilnim grenkim vinom, kadarkoli ste od dela vtrujeni, oslabei in izdelani. Ono ozdravi vnetje, ojači mišice prebavnih organov, potem bodete v stanu opravljati svoj posel in sebi samem. Dobiva se v lekarnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, —616, 622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

"Glas Svobode" se bori za svobodo, toraj za te, naroči se nanj in pridri v naše vrste.

[Nadaljevanje iz 5. strani.]

ga šembrej sem si mislil, ali jih bom v sodih zovil ali v zabojih nalagal, potem me še le podučje, ko mi veliko torbo na hrbet obesijo, da jih bom v torbi nosil vse pozdrave. "Ooo-rajt" sem si mislil po kranjsko, nekaj bo že, če družega ne pa, čez dan luč prosta, in padec raz polomljenega voza gotov. Prvi pozdrav ni bil nič kaj žmahnten, še le drugi je bil zabeljen z ocvirki, ki se je glasil:

"Neprostovoljno odišlemu duhu želimo, da ga duhovi zagrabijo ker nam je odnesel možgane iz naših glav, naštejte mu jih par čez telo, ukradene možgane pa pošljite po tele-grah aine, evai, drai — nazaj!

Čuri Muri na St. Clair St."

Možgani niso prišli ne po telegraf ne po express, ampak prišel je ta le krafitni odgovor:

"Želimo, da ljudje, ki so toliko zaničkerni, da jim kdo vkrade pri belem dnevu — možgane in odhiti v drugo državo z njimi — naj brez možgan po glavi kobacijo z nogami delajo, po rakovo hodijo in po pasje tulijo; če jim ni to všeč, pa naj pošljejo prazne glave k nam, da jih z ajdovko na "filamno."

Čindarata Bum"

To je bilo smeha, prepasati sem se moral z možno vrvjo, da nisem smeha počil. Huronski smeh so zagnali bližnji sosede in po tleh so se valali, kakor mlade krave. He, na to sem pa, po naročilu gospodarja polomljenega voza in šepastega konja, pošiljal najlepše razglednice na vse strani sveta. Izbral sem seveda tiste pildke, ki zlahkne dele ženskega telesa, najbolj na očiten videz kažejo, to pa vsled tega, da je štimunga bolj držala.

Ta "špilarija" ali po naše rečeno — hecarija je trajala ravno dva debela tedna, še potem ko sem tele-gatu z ukradenimi možgani, vse žilice natančno prešlat, če se ni kak udek zvinil, kakva kitiča nategnila, ali žilica pokinila. Na moje začudenje sem jel zgubljevati trdno vero v došla poročila iz sredine svetovnega mesta. Poročila so govorila, da so ga vrgli, pošteno vrgli — na, pa ni nič polomljen. Če bi jaz koga pošteno vrgel, to bi mu vse popokalo; saj pravim v mojem sreju, se je vgnezdil nejeverni Tomaž, tolažil sem se, saj ni vse zlato, kar se sveti; tudi ni vse pošteno, kar se navidez pošteno kaže.

"Ooo-rajt" sem si zopet mislil, lko sem na St. Clair in 55 cesti zlagal z voza pasenzerje, zaradi štrajkarske volje konduktarjev. Vozil sem zadnje dneve, prevaževanja željne ljudi, po kamnitih ulicah, kar mi je pol ure več vrglo, kakor vsi pildki, ki sem jih moral na vse zadnje še sam kupovati, če smo se hoteli, enmal ain-pildat, kakor obrihtani ljudje.

Saj pravim, ko sem zlagal pasenzerje raz voza, sem zagledal,

celo gručo ljudi, ki so zijali gor proti oknom na kojih se blišči narodni napis "S. N. Č. . . ." Mislil sem zijala neumna, kaj nimate, kaj družega dela, kakor zijala prodajati; že sem hotel z bičem oplaziti frkolina, ki je usta na stečaj odprta držal in nos vrtal, kar skoči k meni moj prijatelj, pa mi upije na všesa:

"Izobrazujemo se, na olikan način. V Č. . . imajo izvanredno predavanje, pa so vsi sedeži zasedeni, zato poslušamo, kar tu na ulici. Da pa kaj ne preslišamo, predavata kar dva ali trije ali pa še celo, štirje na enkrat. Vidiš prijatelj to je nova metoda, likati sebe in druge. Pameten bodi, pa roke prekrižaj in poslušaj, na tak večer se lahko več olikaj, kakor deset let v šoli."

No sem pa poslušal, pa predavanja ni bilo ne konca ne kraja, kakor bi bila olik res tako dolga, da bi jo ne bilo ne konca ne kraja. Čudil sem se od kedaj je toliko predavatelj nastalo. Svoj čas smo imeli jednega, pa še tistokrat je po čudnem naključju govor doma pozabil. Častne svetinje, za častne predavatelje se spodobim; primaruha, ko sem le videl, da predavanje le ni konca. Pa je malo ponehalo, pa zopet zaregljalo, kakor bi orehe na mizo stresal. Na mnogaja leta. Kranjem se dnovi bodo zjasnili . . .

O, sreča o blagor človeške družbe — ti srečno, veselo — bodi mi pozdravljeno srečno korakanje z godbo na čelu, ko ga moja bolna duša tako pogreša, kakor žejna kajna, kaplje vode. Prejšnje leto, smo imeli vsaj vsak teden eno korakanje s jahanjem junaških jezdecov —; na, hudir letos pa nič. Vendar smo imeli na dan kinčanja grobov nekaj izvanrednega.

Čin darata bum, bum bum, čin čin drarara bum; je korakal naprej. Potem pa povrsti, ne reči hočem: po dostojanstvu, sv. Mati božja, žalostna s puškami na rami (mesto sedmih sulic v sreju, to je bil prizor, če bi mesto pušk, imel vsak žalosten sedem sulic na levi strani prsi): potem z manjšim dostojanstvom: sv. Alojzjusi z belo lilijo ob boku, v plavem cvetju. Na to še le z manjšim dostojanstvom, ali bolj pri koncu dostojanstva je korakal 'ponosni Sokol' v paradi. Na koncu dostojanstva so pa 'marčali' tisti ki nimajo nič dostojanstva. Vidite vse se je lepo pari, nobeden ne leta previsoko, pa nihče ne pade prenizko. I gničnost to velja! Hura!

Pasja vročina vlada pri nas, da se topimo kakor vosek v peči, kakor led na solneu. Potrpljenje nam ne škodi v tej vročini, zato pa voljno prenašamo vse nadloge tega sveta, in čim manj je človek obložen (z dostojanstvi) tem lažje prenaša vse nepravilike

Pozdrav vsem svobodomiseleem.

Kronist.

DENARJE V STARO DOMOVINO

za \$ 10.35	pošljamo:	50 kron,
za \$ 20.50		100 kron,
za \$ 41.00		200 kron,
za \$ 102.50		500 kron,
za \$ 204.50		1000 kron,
za \$1018.00		5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najprii čneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske o Domestic Postal Money Order alipa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
109 Greenwich St., New York
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

MATIJA KIRAR

GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

Moderna gostilna.

HOERBER PIVO IN DOBRA KUHA.

Slovenci, to je slovensko podjetje in za dobro postrežbo Vam jamči

MARTIN NEMANICH
813--22 St., blizu slov. cerkve, CHICAGO.

ANTON LINHARD & SON

— Pogrebnička —

Kočije za dobiti za vse priložnosti.
471 W. 19th Street Chicago, Ill

Rojak, kateremu si včeraj dal "Glas Svobode", da je čital, je danes pripravljen naročiti se nanj.

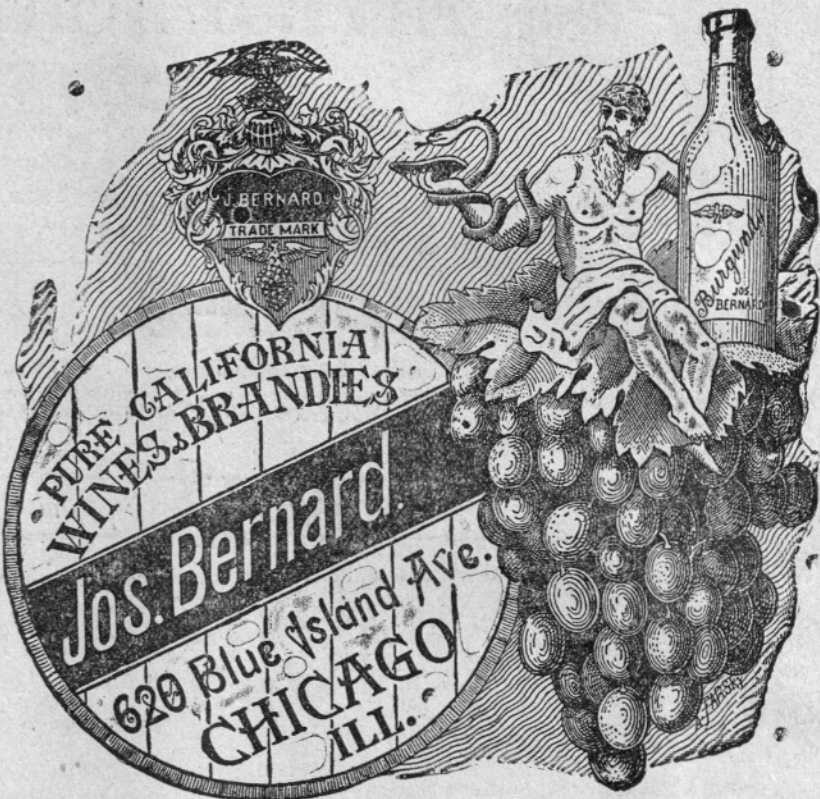
Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO 11 L.

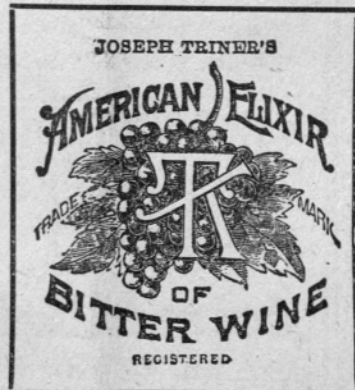

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokušil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

KRITIČNI MOMENT.

Kadar kak član družine zboli, takrat mora biti odločitev hitra; razven v slučajih neprebavnosti, ali ne slasti do jedil, in da se počutite slabe, kar ne štejemo kritičnim momentom, in to tudi vemo.

Vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej preti, da

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

je najpripravnejše zdravilo za take bolezni, s katerimi se tro in zanesljivo ozdravi. Izvrtno učinkuje na želodčne vse in pospešuje aktivno vse organe, tako, da vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej pripeti, da

nimate slasti do jedil,
se počutite utrujene,
imate teški glavobol,
nemorate mirno spati,
ali da ste bleedi je

čas, da uporabujete Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker le ono edino spravi vse prebavljenje zopet v pravi red. Dela, kri čisto, obraz lep, telo močno in živo mižljenje.

RABITE GA V VSIH POTREBAH.

NA PRODAJ V LEKARNAH in PRI IZDELOVATELJU

Jože Triner

616 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Trinerjeva Brinjevec in Slivovka so nepresegljive pijače. Uprašajte trgovce po njih.

JOE FIALA

JOE BOCEK

"THE TWO JOES"

Prodaja obleke, klobukov
in moških potrebščin . . .

578 Blue Island Ave.

Šivanje oblek je naša posebnost.

CHICAGO, ILL.

PROSTA POSTREŽBA DO
OZDRAVLJENJA!

ELEKTRIKA IN NJE
POMOČKI ZASTONJ!

ŽENSKE

Obiščite me ako trpite na

Dozorelosti,
prsi bolezni,
padanji maternice
belim toku,
mesečnini,
obistnih in
jetrnih bolezni.

PLAČA SE
PO OZDRA-
VLENJU.

Dr. Otto E. Meyer je edini zdravnik in kirurg v Chicagu, ki daje prosto postrežbo do ozdravljenja. Na stotine ljudi, ki so bili bolni ti lahko povejo, kako jih je lečil in plače nezahteval do ozdravljenja. Brezozira na kakoli bolezni trpiš zateci se takoj na zdravnika Meyer, in ako te ozdraviti ne bode mogel ti bode to tudi povedal.

OTTO E. MEYER, M. D.
Rooms 53-54 (5 nadstropje) Dexter Bldg.
84 ADAMS ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Uradne ure: Od 10 dopol. do 6 popol. ob sredah in sobotah pa do 8 zvečer, ob nedeljah od 10 do 12

ODLOŽI TA-
KOJ SVOJE
TRPLENJE.

MOŽKI

Obiščite me ako trpite na

Revmatizmu,
oslabetosti, ner-
voznosti in
mokroti.
Zastrupenje krvi
Nalezljivih bolezni
Bolezni na mehuru
želodcu in
pljučah.